

BISKUPSTVÍ BRNĚNSKÉ

Výroční zpráva 2019

OBSAH

Základní údaje o organizaci	3
Úvodní slovo diecézního biskupa	5
Mozaika akcí	6
Úkony duchovní správy	10
Pastorace a vzdělávání	11
Úvodní slovo pomocného biskupa	16
Katecheti a náboženské vzdělávání dospělých	17
Církevní školství	25
Péče o rodiny	28
Péče o mládež	34
Péče o seniory	37
Specifické formy pastorace	40
Duchovní služba v nemocnicích a sociálních ústavech	40
Duchovní služba ve věznicích	41
Charita	42
Diecézní soud a Akademie kanonického práva	46
Kultura a památky	48
Diecézní muzeum	48
Knihovna Biskupství brněnského	50
Diecézní konzervátorské centrum	51
Diecézní archiv	53
Středisko pro liturgickou hudbu	55
Církevní turistika	58
Internetové prezentace	60
Stavební akce	64
Fond na podporu kněží a pastorace v brněnské diecézi	67
Hospodaření brněnské diecéze	69
Poděkování	72
Základní kontakty	73

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ORGANIZACI

Založení Biskupství brněnského

Založení Biskupství brněnského je spjato s církevními reformami Marie Terezie a Josefa II., které v sedmdesátých letech 18. století radikálně zasáhly do života církve v celé habsburské monarchii. Na přímý podnět císařovny Marie Terezie a na základě buly papeže Pia VI. bylo roku 1777 povýšeno olomoucké biskupství na arcibiskupství a na jihozápadě Moravy došlo k založení biskupství nového, se sídlem v Brně. Stalo se tak 5. prosince 1777.

Statutární zástupci

Mons. ThLic. Vojtěch Cikrle, diecézní biskup brněnský

Mons. Mgr. Ing. Pavel Konzbul, Dr., pomocný biskup brněnský, generální vikář

Právní forma

Biskupství brněnské je zapsáno v Rejstříku evidovaných právnických osob na Ministerstvu kultury ČR pod číslem ev. 8/1-06/1994 v souladu s § 20 zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech.

Biskupství brněnské

Petrov 269/8, 601 43 Brno
IČ: 00445142, DIČ:
Cz00445142

Kontaktní údaje:

tel.: +420 533 033 111
e-mail: brno@biskupstvi.cz
web: www.biskupstvi.cz

Bankovní spojení:

číslo účtu 1341625329/0800
Česká spořitelna, a. s.

Hlavními patrony brněnské diecéze stejně jako katedrály v Brně na Petrově jsou svatí apoštolové Petr a Pavel (29. června). Slavnost posvěcení katedrály je připomínána 21. května.

Brněnská diecéze se rozkládá na ploše 10 668 km² a svou rozlohou je třetí největší v České Republice. Na jejím území žije 1 386 928 obyvatel (údaj ze sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011), z toho se k římskokatolické církvi hlásí cca 500 000 osob (tj. 36 %).

V roce 2019 bylo do dvaceti děkanátů na území brněnské diecéze sdruženo 450 farností a jedna farnost exemptní. O farnosti pečovalo 251 diecézních a 81 řeholních kněží, kterým pomáhalo 42 trvalých jáhnů.

Na území brněnské diecéze se nachází 608 kostelů, 531 kaplí a 220 kapliček. Po roce 1990 přibýlo třináct novostaveb kostelů a téměř čtyřicet novostaveb kaplí. Z 61 poutních míst je třiatřicet zasvěceno Panně Marii. K nejvýznamnějším poutním místům patří Brno - Tuřany, Hluboké Mašůvky, Kostelní Vydří, Křtiny u Brna, Přibyslavice, Sloup v Moravském krasu, Vranov u Brna, Zelená hora u Žďáru nad Sázavou a Žarošice.

K významným chrámům se řadí také bazilika Nanebevzetí Panny Marie v Augustiniánském opatství Brno na Mendlově náměstí, bazilika svatého Prokopa v Třebíči a bazilika Nanebevzetí Panny Marie ve Žďáru nad Sázavou.

Brněnská diecéze má dvě kapituly: Královskou stoliční kapitolu sv. Petra a Pavla v Brně, která byla založena 7. března 1296, a Význačnou kolegiální kapitolu u svatého Václava v Mikulově, založenou 22. srpna 1625.

V brněnské diecézi působilo v roce 2019 patnáct mužských a dvacet dva ženských řeholních řádů a kongregací. Mužským řádem zde nejdéle působícím jsou benediktini, kteří v roce 2018 slavili 970 let od svého příchodu do Rajhradu, resp. na Moravu. Nejstarší ženskou řeholí jsou cisterciáčky, jejichž klášter Porta coeli v Předklášteří u Tišnova byl založen již roku 1233 královnou Konstancií, matkou svaté Anežky České.

Dále zde působí řada sekulárních institutů a aktivně působících laických sdružení křesťanů.

ÚVODNÍ SLOVO DIECÉZNÍHO BISKUPA

Milí přátelé,

zdá se to neuvěřitelné, ale 27. září roku 2019 uplynulo již deset let od chvíle, kdy naši diecézi poprvé od jejího založení v roce 1777 navštívil Svatý otec. Pro mnohé, kdo byli tehdy přítomni, patří bohoslužba papeže Benedikta XVI. na tuřanském letišti pro více než sto dvacet tisíc poutníků ke stále živým vzpomínkám. Od mnoha lidí, se kterými jsem se od té doby setkal, jsem slyšel, že to pro ně byl hluboký zážitek a významná chvíle jejich života.

Papež přijel, aby nás povzbudil pro každodenní život, kde se stýká naše lidství s šancemi života v duchu evangelia. Konkrétně s vírou, nadějí a láskou, což byla témata jednotlivých dnů papežské návštěvy.

Někteří se tehdy zabývali jen vnějšími okolnostmi akce (co se kde jedlo, kolik to stálo, kolik policistů a záchranářů bylo ve službě) a jiní vnímali především to, co nám Svatý otec chtěl sdělit. V Brně papež Benedikt XVI. promlouval o naději, o kterou touží každý člověk opřít svou budoucnost. Z jeho homilie mi nejvíce utkvěla v paměti tato slova: „Historická zkušenost ukazuje, k jakým absurditám dospěje člověk, když vyloučí Boha z horizontu svých rozhodnutí a svého jednání ... Je nutné svou svobodu stále znovu a znovu zaměřovat k dobru.“ Papež se však nevyjadřoval jen k věcem náboženským, ale všeobecně lidským, a jsem přesvědčen, že svým úhlem pohledu inspiroval jak katolíky či lidi vyznávající jinou víru, tak také ty, kteří se považovali za nevěřící.

Prosím, abychom současného papeže Františka provázeli ve svých modlitbách a děkovali také za jeho předchůdce.

Váš biskup Vojtěch

V pondělí 4. února uvedl diecézní biskup Vojtěch Cikrle do úřadu nového generálního vikáře brněnské diecéze svého pomocného biskupa Pavla Konzubla. Ten ve funkci vystřídal dosavadního generálního vikáře Jiřího Mikuláška, který tuto službu vykonával od 15. srpna 1992.

Novým kanovníkem Královské stoliční kapituly sv. Petra a Pavla v Brně byl 4. února instalován R. D. Jaroslav Čupr, rektor kostele sv. Maří Magdaleny v Brně a biskupský sekretář.

V únoru byla vyhlášena výtvarná soutěž o návrh úpravy liturgického prostoru v katedrále sv. Petra a Pavla v Brně. Z předložených návrhů byl později porotou nejvýše oceněn ideový návrh tvůrčího kolektivu Ing. arch. Michala Říčního, Ing. arch. Petra Todorova a Ing. arch. Magdaleny Říčné.

Vysoké učení technické v Brně již sedmým rokem sestavuje žebříček škol na základě počtu studentů, kteří jsou zařazeni do stipendijního programu TOP 500. Biskupské gymnázium Brno již podruhé obsadilo 1. místo.

Již po dvacáté deváté se setkal diecézní biskup Vojtěch Cikrle s téměř dvěma tisíci mladých lidí z brněnské diecéze. Diecézní setkání mládeže proběhlo v katedrále na Petrově v sobotu 13. dubna.

Do 11. ročníku Noci kostelů, která se konala 24. května, se v brněnské diecézi zapojil rekordní počet kostelů a kaplí. Celkem 204 míst nabídlo více než 1 200 programů.

V sobotu 22. června přijali v katedrále sv. Petra a Pavla v Brně kněžské svěcení dva diecézní a jeden řeholní jáhen. Současně byli vysvěceni čtyři kandidáti jáhenství.

K formaci pro stálé jáhenství bylo přijato sedm nových uchazečů. Kandidáti kněžství byli přijati dva.

Při slavnostní bohoslužbě na Velehradě byla 5. července 2019 oceněna také zakladatelka hnutí Modlitby matek v České republice paní Růžena Fialová z Brna, která obdržela Pamětní medaili České biskupské konference.

Právě před dvaceti lety 5. července 1999 bylo při slavnostní bohoslužbě na Velehradě oznámeno, že papež Jan Pavel II. jmenoval pomocným biskupem brněnským a titulárním biskupem čefalenským Petra Esterku.

V Boskovicích probíhala během roku řada akcí při příležitosti 100. výročí narození tamního rodáka – kardinála Tomáše Špidlíka. V srpnu jeho památník požehnal pomocný biskup Pavel Konzbul. Také Diecézní muzeum tuto velkou osobnost církve připomnělo tematickou výstavou.

V architektonické soutěži o návrh dlouhodobě plánovaného kostela Ducha Svatého v Brně-Líšni porota vybrala k realizaci návrh Ing. arch. Jana Soukupa z Plzně.

Diecézní archiv se sídlem v Rajhradě u Brna si v srpnu komorní výstavou připomněl deset let své činnosti.

Srpnové oslavy Dne Brna reflektovaly 370. výročí úmrtí jezuitského kněze P. Martina Středy, který je významně spjat s událostmi roku 1645 v Brně.

Novým generálním vikářem plzeňské diecéze se od 1. září stal R. D. Jakub Holík, dosavadní farář v Třebíči-zámku.

Krátce po oslavě devadesátých narozenin zemřel 11. září jezuitský kněz P. Josef Koláček, brněnský rodák, teolog, překladatel, spisovatel a publicista, dlouholetý redaktor a bývalý vedoucí české sekce Radia Vatikán.

V pátek 27. září byla v katedrále slavena děkovná mše při příležitosti 10. výročí návštěvy Svatého otce Benedikta XVI. v Brně.

Své osmdesáté narozeniny oslavil plzeňský emeritní biskup František Radkovský (nar. 3. října 1939) ve svém rodišti v Třešti v brněnské diecézi.

K připomenutí a oslavám 30. výročí revoluce v roce 1989, významného mezníku novodobých českých církevních dějin, přispělo Biskupství brněnské „Večerem díky za svobodu“ a výstavou „Třicet let svobody v brněnských křesťanských dílech“.

Ve středu 9. října v Brně zemřel bývalý provinciál Tovaryšstva Ježíšova a dlouholetý redaktor Radia Vatikán P. Josef Čupr, SJ.

Na pozvání otce biskupa Vojtěcha Cikrleho navštívil jihomoravskou metropoli apoštolský nuncius v České republice Charles Daniel Balvo. Na slavnost Všech svatých v pátek 1. listopadu předsedal v katedrále sv. Petra a Pavla slavnostní bohoslužbě.

Při příležitosti 35. výročí návštěvy Matky Terezy v Brně uspořádalo Biskupství brněnské 8. listopadu na Petrově vzpomínkový večer.

Biskup Vojtěch Cikrle zahájil 11. listopadu slavnostní bohoslužbou v bazilice Santa Maria Maggiore v Římě Národní pout' konanou k 30. výročí kanonizace sv. Anežky České. Na Petrově proběhly tematické oslavy 19. listopadu pod názvem „Hold sv. Anežce České“.

Děkovnou mší 8. prosince si salesiáni připomněli osmdesáté výročí svého působení v Brně-Žabovřeskách.

Při slavnostní bohoslužbě 14. prosince požehnal biskup Vojtěch Cikrle šestnáct zvonů ulitých zvonařstvím paní Leticie Dytrychové z Brodku u Přerova pro novou zvonohru dokončovaného kostela bl. Marie Restituty v Brně-Lesné.

K 31. prosinci registroval Fond PULS celkem 5041 donátorů, kteří přispěli částkou 10 063 607 Kč. Děkujeme.

ÚKONY DUCHOVNÍ SPRÁVY

děkanství	svátosti				pohřby	kněží v činné službě	nedělní bohoslužby	
	křty	biřmování	první svaté přijímání	sňatky			počet	účast
exemptní farnost	89	81	11	39	11	11	11	930
blanenskéé	199	7	68	63	204	10	32	2 513
boskovické	210	63	139	49	263	14	30	3 848
brněnské	712	99	345	172	653	72	99	13 565
břeclavské	152	1	73	69	236	10	22	2 740
hodonínské	333	146	191	91	329	16	43	5 909
hustopečské	172	48	77	51	177	14	30	2 938
jihlavské	167	45	98	49	229	14	38	3 336
mikulovské	82	1	22	24	96	6	21	862
modřické	248	37	105	57	247	16	43	5 035
moravskobudějovické	143	49	72	35	183	12	31	2 448
moravskokrumlovské	94	3	49	31	125	10	34	1 893
rosické	159	9	87	49	152	13	30	2 516
slavkovské	179	17	73	33	183	16	37	2 731
telčské	147	22	83	61	179	15	36	2 542
tišnovské	182	44	91	59	177	12	30	2 722
třebíčské	240	44	126	87	301	16	46	4 526
velkomeziříčské	314	44	166	79	281	12	28	5 022
vranovské	89	2	30	16	63	5	23	686
znojenské	206	7	47	57	140	15	39	2 066
žďárské	328	58	171	113	295	17	44	6 554
celkem	4 445	827	2 124	1 284	4 524	326	746	75 383

PASTORACE A VZDĚLÁVÁNÍ

Pastorační středisko (PS) brněnské diecéze se ve své činnosti zaměřuje především na realizaci formačních kurzů i kurzů pro vzdělávání kněží a pastoračních pracovníků ve farnostech, připravuje však i jiné formy vzdělávání pro nejširší vrstvy křesťanů a je nositelem řady internetových projektů.

Přehled hlavních aktivit Pastoračního střediska

Realizace webových stránek

Internetové stránky Pastoračního střediska <https://pastorace.biskupstvi.cz> zveřejňují informace nejen o aktuálním dění v oblasti pastorační a církevního školství, ale také aktuální nabídku vzdělávání. V období adventu jsou zde k dispozici také příslušné denní texty vydávané brožury „Průvodce adventem“.

Diecézní biblický program VEZMI A ČTI

Pastorační středisko prostřednictvím webových stránek www.vezmiacti.cz realizovalo biblický program „Vezmi a čti“. Byl zahájen v roce 2009 a plánován do roku 2012, ale pro velký zájem čtenářů pokračoval i v dalším tříletém nedělním cyklu (A, B, C). Materiál vytvořený během šesti let je nyní uspořádán podle cyklů a je i nadále dostupný na webu. Dalším pokračováním jsou od září 2016 kratší nedělní zamyšlení „K tématu neděle“, kde se pomocí krátkých zamyšlení od různých autorů nabízejí podněty k aplikaci Božího slova. Webové stránky tedy i nadále mohou být využity jako příprava k bohoslužbě slova pro jednotlivé neděle a chtějí být i nadále podporou četby Bible.

Noc kostelů

Jedenáctý ročník Noci kostelů se v České republice uskutečnil 24. května 2019. Na území brněnské diecéze v rekordních 204 kostelech, sborech, modlitebnách a duchovních centrech přivítali 110 000 návštěvníků, pro které bylo připraveno více než 1 200 programů. V České republice bylo do projektu zapojeno více než 1 600 míst, která zaznamenala přes 460 000 vstupů.

Výrazný podíl na dobré informovanosti veřejnosti mají již tradičně webové stránky www.nockostelu.cz, a také žádaná informační brožura, která v roce 2019 přinesla informace o více než 400 programech 88 zapojených míst města Brna a okolí. Značnému zájmu příchozích se těšily programové novinky: poznávací okruhy O Panně Marii, ochránkyni Brna, Odraz třiceti let svobody v brněnských křesťanských dílech, Cyrilometodějská stezka Bílovice – Adamov – Křtiny i cyklotrasa Po stopách předků.

Křesťanský advent a Vánoce

Do osmého ročníku projektu „Křesťanský advent a Vánoce“ se v brněnské diecézi zapojilo 86 kostelů s nabídkou téměř 1 100 programů. V celé České republice to bylo 161 kostelů s 1 900 programy. Informace o programové nabídce adventních a vánočních programů zapojených míst poskytly webové stránky www.krestanskevanoce.cz i tradiční informační brožura „Křesťanský Advent a Vánoce 2019“ s programy 56 míst Brna a okolí.

Biskupství brněnské bylo i v roce 2019 přizváno ke spolupráci na „Brněnských Vánocích“ na náměstí Svobody v centru Brna. Proběhly zde programy o životě a odkazu adventních světců Barbory, Mikuláše a Lucie, hudební a dramatická vystoupení církevních škol z Brna a okolí a v předvánočním týdnu byl k dispozici stánek s Betlémským světlem a nabídkou pastoračních materiálů s pozvánkami na nadcházející vánoční programy.

Akce k významným výročním podzimu

V katedrále sv. Petra a Pavla a v přilehlém areálu proběhla vzpomínková setkání ke dvěma významným brněnským výročím: k 10. výročí návštěvy papeže Benedikta XVI. (27. 9.) a k 35. výročí návštěvy Matky Terezy (8. 11.).

Oslavy 30. výročí sametové revoluce zahájila 4. listopadu v brněnském Biskupském gymnáziu panelová diskuse s názvem „Rok 1989 – významný mezník novodobých dějin a ohlédnutí za třiceti roky svobody křesťanství v naší zemi“ za účasti předních českých historiků, pedagogů a publicistů. Součástí akce byly též videoprezentace tematických snímků studentů církevních škol brněnské diecéze.

V předvečer výročí 15. listopadu. 2019 zazněl v brněnské katedrále „Večer díky za svobodu“ s hudebním doprovodem a Nikodémovou nocí na závěr. V neděli 17. listopadu zde byla slavena diecézním biskupem Vojtěchem Cikrlem děkovná bohoslužba s doprovodem souboru Beseda brněnská, výroční den pak zakončil večerní koncert Filharmonie Brno. Oslavy završila 19. listopadu akce s názvem „Hold sv. Anežce České“ – děkovná mše svatá a střípky vzpomínek na Národní pouť do Říma v roce 1989. Po celý listopad byla v katedrále k vidění též doprovodná výstava „Třicet let svobody v brněnských křesťanských dílech“.

Biblický kurz

Již po sedmnácté se uskutečnil Biblický kurz, tentokrát na téma „Starozákonní biblická archeologie a Markovo evangelium“.

Tajemství partnerských vztahů

Na podzim 2019 se potřeť uskutečnil kurz s názvem „Tajemství partnerských vztahů“ určený mladým lidem ve věku od 18 do 35 let. Součástí každého ze šesti setkání byla přednáška s diskusí a workshopem, též i individuální nebo skupinová cvičení. Cílem kurzu bylo nabídnout mladým lidem ucelenou formaci v oblasti partnerských vztahů a přípravy na manželství.

POMŮCKY A PUBLIKACE

Průvodce adventem 2019 – náklad 15 000 kusů, posedmé též v aplikaci pro mobilní telefony s Androidem. Pravidelně byly denní úryvky po celý advent zveřejňovány na webových stránkách Pastoračního střediska.

Křesťanský advent a Vánoce 2019 – náklad 15 000 kusů propagačních brožur s nabídkou adventních a vánočních programů 56 zapojených míst Brna a okolí.

Materiály pro Noc kostelů 2019, informační brožura (náklad 22 000 kusů) s programovou nabídkou 88 zapojených míst Brna a okolí, soutěžní pasy ke třem poznávacím okruhům a cyklotrase.

SPOLUPRÁCE NA PROJEKTECH

Spolupráce na přípravě 16. Diecézní pouti rodin, pořádané 31. srpna Centrem pro rodinu a sociální péči ve Žďáru nad Sázavou.

Spolupráce při propagaci a realizaci Alfa-kurzů v Brně a okolí.

ÚVODNÍ SLOVO POMOCNÉHO BISKUPA

Všichni máme zkušenosti se školou. Někde jsem četl, že „škola není základ života, ale život je základem školy“. Každopádně v životě i ve škole prožíváme radosti i bolesti, a stejně tomu bylo také v životě našich církevních škol v roce 2019. Mezi významné radosti patřila na jaře oslava 25. výročí založení Katolického gymnázia Třebíč, při níž se konalo žehnání a otevření nového křídla školy. Jde o moderní komplex za osmdesát milionů korun, který nabízí k využití řadu odborných učeben. Vzhled této budovy dal celé škole novou tvář.

Školy nestojí jen námahu učitelů a žáků, ale mají i finanční náklady. Proto se v naší diecézi na první neděli adventní konala sbírka na církevní školství. Její výnos je použit na zkvalitnění výuky a všem dárcům patří velké poděkování. Datum sbírky nebylo vybráno náhodně, v jeho blízkosti si připomínáme sv. Mikuláše, který byl ve středověku patronem učitelů a žáků. Právě jim děkuji, pamatuji na ně v modlitbě a prosím o přímluvu i sv. Mikuláše.

KATECHETI A NÁBOŽENSKÉ VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH

DIECÉZNÍ KATECHETICKÉ CENTRUM V ROCE 2019

Činnost Diecézního katechetického centra (dále DKC) se v roce 2019 orientovala na péči o náboženské vzdělávání dospělých, formaci katechetů, evidenci katechetů a učitelů náboženství v diecézi, vydávání newsletteru Informace Diecézního katechetického centra v Brně, podporu katecheze a výuky náboženství ve farnostech skrze nabídku pomůcek a programů, odborné konzultace a řešení problémů, službu školám v rámci projektu Vstupy do škol. DKC se rovněž podílelo na některých diecézních a národních aktivitách, které souvisely s katechezí.

VÝUKA NÁBOŽENSTVÍ A KATECHEZE

V roce 2019 se kromě kněží a jáhnů věnovalo katechezi a výuce náboženství i mnoho katechetů-laiků. Bylo uděleno 348 platných kanonických misí.

Katecheze na farách a v jiných církevních budovách navštěvovalo v brněnské diecézi 1 135 předškolních dětí a 2 478 dětí školního věku. Vzdělávalo se zde také 99 středoškoláků a 199 mladých dospělých.

Výuku náboženství, která probíhala na veřejných základních a středních školách, navštěvovalo 9 355 žáků. Kromě systematické katecheze a výuky náboženství dětí se ve farnostech scházela také různá společenství (mladých, dospělých či seniorů), která zahrnovala celkem 12 204 osob.

TEOLOGICKÝ KURZ

V květnu 2019 ukončili své vzdělávání posluchači Teologického kurzu. Kurz trvá vždy jeden školní rok a je určen všem, kdo si chtějí uspořádat a prohloubit své náboženské vědomosti a chtějí být připraveni odpovídat na otázky spojené s vírou katolického křesťana. Slouží také jako základní vzdělání pro všechny zájemce o studium Kurzu Katecheta a kurzu Služba ve farnosti. Závěrečnou zkouškou ukončilo Teologický kurz 106 posluchačů.

PERMANENTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ KATECHETŮ

Vzdělávací přednášky

Pro katechety, ale i další zájemce z řad veřejnosti, byla během roku připravena tradiční formační setkání. V lednu se R. D. Mgr. Marek Dunda, Th.D. ve své přednášce zaměřil na to „Jak citlivě předávat téma sexuality a úcty k sobě“, v březnu se MgA. Martina Pavlíková věnovala tématu „Kultura řeči ve službě katechety“. V květnu Mgr. Ladislav Smékal, ředitel Křesťanské pedagogicko-psychologické poradny v Brně, promluvil o „Rodinné a školní dimenzi v chování a prožívání žáka“.

Diecézní setkání katechetů

Katechetky a katecheté brněnské diecéze se měli možnost zúčastnit Diecézního setkání katechetů, které se konalo 9. listopadu v Brně. Cílem akce bylo poskytnout katechetům podněty pro jejich činnost a vytvořit prostor pro vzájemné sdílení. V sále u Milosrdných bratří ve Vídeňské ulici se sešlo přes sto účastníků. Spojovacím prvkem přednášek pozvaných hostů P. PhDr. Zdeňka Jančaříka, SDB, a PhDr. Ivany Bernardové bylo motto „Povolání ke svobodě“. (srov. Gal 5,13)

AKCE

Diecézní setkání prvkomunikantů

Ve čtvrtek 26. září zamířili do Brna na Petrov prvkomunikanti, děti, které v uplynulém školním roce poprvé přistoupily ke svatému přijímání. Z celé diecéze přijelo pět set dětí, na sto doprovázejících dospělých (katechetek a rodičů) a více než třicet kněží. Setkání provázelo motto „S Ježíšem na jedné lodi“ a mělo děti povzbudit v tom, aby pokračovaly v započaté cestě víry a prohloubily své přátelství s Ježíšem.

Na symbolickou rybářskou loď v katedrále „nastoupily“ kostýmované postavy svatých. Ty pak vítaly děti i na jednotlivých stanovištích v areálu Petrova. Odpoledne byla v katedrále krátká adorace a zakončení celého programu. Setkání moderoval Luděk Strašák a doprovázel ho jím vedený sbor dětí ze Zbraslavi u Brna. Zazněla také Hymna prvkomunikantů autorky Veroniky Novákové, kterou doprovodily tancem a pohybem děti z Hustopečí a okolí.

Diecézní pouť rodin

Již po šestnácté se 31. srpna ve Žďáru nad Sázavou uskutečnila Diecézní pouť rodin s mottem „Rozdávat pokoj a naději“. Byla věnována 30. výročí svatořečení Anežky České. Akci organizovalo Centrum pro rodinu a sociální péči Brno a DKC přispělo k programu pouti aktivitou pro celé rodiny. Ty, které do Žďáru nad Sázavou přijely, vlepovaly květiny do obrysu naší republiky. Na květech byly pojmy jako např. láska, pokoj, radost, věrnost, trpělivost, odpuštění, smíření. Podařilo se zaplnit celou naši vlast!

POSTNÍ A ADVENTNÍ PROJEKTY PRO FARNOSTI

Projekty slouží farnostem jako inspirace k společnému prožití doby adventní a postní, snaží se oslovit dospělé i děti. Realizaci projektů ve farnostech provádí osoby, které mají na starosti katechezi v daném místě.

Postní projekt: „Vy jste moji přátelé“ Cílem projektu bylo uvědomit si, že jsme pozváni k tomu, abychom se stali Ježíšovými přáteli. Každou postní neděli byla představena jedna osoba, která se s Ježíšem setkala během jeho umučení a smrti na kříži a prokázala mu lásku. Kladné hodnoty, které vybraná postava reprezentuje, pomohly účastníkům projektu k plnění postního předsevzetí. Předsevzetí byla rozdělena podle věku účastníků. Po uplynulém týdnu, kdy se účastníci snažili předsevzetí plnit, pak mohli přidat na kříž papírový květ.

Adventní projekt: „Chodme po jeho stezkách“ Projekt měl účastníky motivovat k obnovení svého rozhodnutí kráčet za Ježíšem, aby se mohl zrodit nejen v městě Betlémě, ale i v jejich srdci. Důležitými prvky byly stopy, cesty, světlo a tma. Během doby adventní si návštěvníci bohoslužeb mohli po každé mši vzít v kostele jeden lísteček s biblickým citátem a úkolem, který se snažili splnit. Jako symbol ochoty „chodit po Božích stezkách“ si pak ještě připevnili na nástěnku jednu papírovou stopu. Obraz, který ze stop vznikl, byl symbolem naděje.

PROSTŘEDKY DKC PRO PŘEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A PODPORU KATECHETŮ A KNĚŽÍ

Zájemci, převážně z řad katechetů a kněží brněnské diecéze, dostávají každý měsíc newsletter s názvem „Informace Diecézního katechetického centra v Brně“, který s ohledem na katechetickou činnost podává přehled o aktuálním dění v brněnské diecézi. Je také spojovacím článkem a prostředkem komunikace mezi biskupstvím, zastoupeným DKC, a jednotlivými katechizujícími ve farnostech brněnské diecéze.

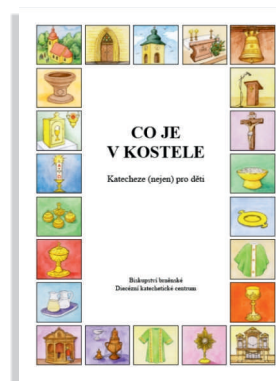
Významným komunikačním kanálem jsou internetové stránky kc.biskupstvi.cz, které se pravidelně aktualizují a v letošním roce prošly radikální úpravou. Webové stránky poskytují informace o vydaných pomůckách DKC, o chystaných přednáškách, školeních a jiných akcích. Dále jsou zde ke stažení tematické materiály ke katechezi.

NOVÉ MATERIÁLY DIECÉZNÍHO KATECHETICKÉHO CENTRA

„**Co je v kostele**“ - brožurka koresponduje s již dříve vydanou sadou samolepek a přináší zajímavé informace o předmětech, které lze nalézt v kostele. Ke každému předmětu je připojen krátký příběh a inspirace pro katechezi.

„**Malý průvodce postní dobou**“ - brožurka formátu A6 určená dospělým obsahuje krátké duchovní impulzy pro každý den. Současně byla vytvořena i elektronická aplikace pro Android.

„**Náměty k promluvám pro děti B/C**“ - brožurka s promluvami pro mše svaté s účastí dětí. Každá promluva využívá nějaký názorný předmět, pomocí něhož kněz nebo katecheta přiblíží poselství evangelia příslušné neděle. Náměty jsou zpracovány pro jeden školní rok, tj. od září do poloviny června pro liturgický cyklus B/C.

„**Duch Svatý – biřmování**“ - brožura formátu A5 shrnuje různé inspirace ke katechezím pro děti, mládež a dospělé, zvláště pro biřmovance. Cílem pomůcky je přispět ke znovuobjevení a k hlubšímu pochopení významu Ducha Svatého a svátosti biřmování v životě křesťana.

„**Památka k prvnímu svatému přijímání**“ - byly vydány dva druhy pamětních listů pro prvokomunikanty s ilustracemi Hany Dostálové.

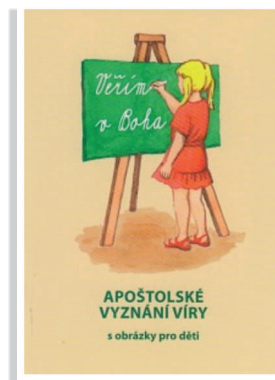
„**Život Pána Ježíše**“ - brožura s podtitulem „Biblické scénky“ nabízí krátké scénáře pro děti a mládež, jejichž tématem je Ježíšův život a jeho podobenství. Autorkou textů je Monika Lepková. Scénky byly napsány pro mše svaté s účastí dětí, ale jsou vhodné i k mnoha dalším příležitostem.

„**Moje nedělní album a samolepky k nedělním evangeliím (C/A)**“ - album pomáhá dětem přiblížit nedělní evangelia a najít v nich příklady pro správné jednání v běžných životních situacích. Do alba děti sbírají během školního roku samolepky tematicky spojené s evangeliem příslušné neděle.

„**Skládáme si život podle Desatera**“ - barevný sešitek formátu A7 představuje Desatero jako dar, který nás chrání a pomáhá nám bezpečně dojít k cíli. Vhodné pro prvokomunikanty.

„**Náměty k promluvám pro děti C/A**“ - brožurka s promluvami pro mše svaté s účastí dětí. Každá promluva využívá nějaký názorný předmět, pomocí něhož kněz nebo katecheta přiblíží poselství evangelia příslušné neděle.

„**Základní modlitby**“ – dotisk a nové druhy. Kromě dosavadních kartiček s modlitbami (Otče náš, Zdrávas, Věřím v Boha aj.) byla nově vytištěna Modlitba k archandělu Michaelovi, Pod ochranu tvou a Zdrávas, Královno.

VSTUPY DO ŠKOL

Během uplynulého roku pokračovala realizace projektu „Vstupy do škol“, jehož cílem je představovat ve školách, převážně základních, témata spojená s křesťanstvím. Byly dokončeny a u MŠMT akreditovány dva nové programy s názvem „Vánoce III: Cesta tří králů“ a „Velikonoce III: Příběh o smutku a radosti“.

Ve školním roce 2018/19 se uskutečnilo 15 lektorských seminářů (viz tabulka níže), které se konaly v Brně na Petrově, v kostele sv. Augustina v Brně, v Tišnově a v Boskovicích. Vyškoleno bylo 146 lektorů. Projekt Vstupy do škol byl podpořen fondem PULS částkou 100 000 Kč. Tyto peníze posloužily na nákup pomůcek a různého vybavení pro realizaci programů ve školách.

V průběhu školního roku bylo v mateřských, základních a středních školách realizováno více než 1 005 programů, kterých se zúčastnilo asi 20 200 dětí. Počet oslovených dětí se tak opět zvýšil asi o 40 % oproti předchozímu roku. Největší zájem byl již tradičně o velikonoční a vánoční programy.

Realizace projektu úspěšně pokračuje i od září 2019, konečné výstupy budou známy až na konci školního roku 2019/2020.

Přehled o počtu realizovaných výukových programů ve školním roce 2018/2019

Název programu	Počet škol	Počet programů	Počet žáků	Počet lektorů
Dušičky a Halloween v tradici a kultuře	14	41	943	15
Poselství křesťanských Vánoc I a II	65	402	7 449	50
Poselství křesťanských Velikonoc I a II	82	414	8 550	55
Cyril a Metoděj - historie a současnost	8	13	282	6
Bible - víc než kniha	12	27	595	13
Kostel u nás	10	40	954	16
Svědci víry - bohatství našeho národa	19	68	1 446	13

CÍRKEVNÍ ŠKOLSTVÍ

CÍRKEVNÍ ŠKOLY V ROCE 2019

Biskupství brněnské je zřizovatelem pěti škol – Biskupského gymnázia Brno a mateřské školy, Katolického gymnázia Třebíč, Křesťanské základní školy Jihlava, Střední odborné školy sociální Matky Boží Jihlava a Mateřské školy Jabula v Moravských Budějovicích. Dále dvou školských zařízení: Církevního domova mládeže (CDM) Petrinum v Brně a Křesťanské pedagogicko-psychologické poradny (KPPPB) Brno. Koncem roku 2019 se v nich vzdělávalo devadesát předškolních dětí, 252 žáků základní školy a 1370 středoškoláků. CDM Petrinum se stal přechodným domovem pro 122 studentů. Služeb KPPP Brno v roce 2019 využilo více než 800 klientů, převážně rodičů s dětmi, kterým bylo poskytnuto téměř tři tisíce konzultací a odborných vyšetření.

Zájem o studium na církevních školách v rámci diecéze je značný. Např. na Biskupském gymnáziu Brno, které poskytuje vzdělání již dvacet devět let, je každoročně přijat každý třetí uchazeč, mateřská škola při tomto gymnáziu vykazuje také několikanásobný převis zájmu rodičů, a jihlavská základní škola, která umožňuje i vzdělávání dětí s nejrůznějšími handicapy, je vyhledávaná rodiči z celého regionu. Kvalita vzdělávání, výchovné zaměření a celková atmosféra církevních škol v rámci diecéze je přínosem a obohacením všech zúčastněných: dětí, žáků a studentů i jejich vyučujících. Pro věřící žáky (i z nekatolických církví) tyto školy umožňují pro jejich růst víry nezbytný kontakt se stejně smýšlejícími vrstevníky a soužití s hledajícími či nevěřícími spolužáky je dobrou příležitostí k vytříbení vlastní víry, životních postojů, klíčových hodnot a též užitečné zpětné vazby. I když se církevní školství dlouhodobě potýká s nedostatkem finančních prostředků na mzdové, provozní a zejména investiční náklady, má své nezastupitelné místo ve vzdělávání a výchově mladé generace a je přínosem pro celou naši společnost.

Je dobré zmínit i mimořádné úspěchy studentů církevních škol v roce 2019. Studenti Biskupského gymnázia Brno opakovaně zvítězili v literární soutěži Cemach a obsadili 2. místo v národní soutěži Chemiklání. Absolventům školy opakovaně patří 1. místo v žebříčku škol stipendijního programu brněnského VUT, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v roce 2019 udělila škole čestný titul „Fakultní škola“. Katolické gymnázium Třebíč obdrželo prestižní ohodnocení „Gympl roku 2019 v Kraji Vysočina“. Tamní studenti zvítězili např. v celostátním kole SOČ (obor strojírenství) a obsadili 1. a 2. místo v krajském kole Logické olympiády.

DEN CÍRKEVNÍCH ŠKOL 2019

Žáci a vyučující církevních škol z Brna, Třebíče a Slavkova již druhým rokem při příležitosti svátku patronky sv. Ludmily vykonali něco navíc pro své město a jeho znevýhodněné obyvatele. Dne 16. září po zahajovací bohoslužbě v brněnské katedrále sv. Petra a Pavla několik stovek mladých lidí zamířilo se svým programem do hospiců a zařízení pro seniory, do dětských domovů a mateřských škol. Zapojili se též do úklidu veřejné zeleně nebo darovali krev.

V listopadu 2019 si naše země připomínala 30. výročí sametové revoluce. V rámci oslav tohoto výročí se v aule Biskupského gymnázia Brno a mateřské školy dne 4. listopadu uskutečnila panelová diskuse s názvem „Rok 1989 – významný mezník novodobých dějin a ohlédnutí za 30 roky svobody křesťanství v naší zemi“ za účasti předních českých historiků, pedagogů a publicistů. Součástí akce byly též video-prezentace tematických snímků studentů pořadajícího gymnázia i mladých autorů z Katolického gymnázia Třebíč a SOŠS Matky Boží Jihlava.

Biskupství brněnské se snaží přispívat a koordinovat spolupráci všech církevních škol regionu. Probíhají pravidelná setkání se zástupci škol ostatních zřizovatelů v rámci katolické církve, rozvíjí se spolupráce také s brněnskou Evangelickou akademií a nově zřizovanou ZŠ ČCE Filipka.

Hospodaření církevních škol a školských zařízení zřízených Biskupstvím brněnským v roce 2019

Výnosy v Kč	
dotace	146 741 000
dary	1 952 000
nájemné apod.	28 540 000
ostatní	4 489 000
celkem	181 722 000

Náklady v Kč	
osobní	129 784 000
opravy	3 497 000
ostatní	49 703 000
celkem	182 984 000

PŘEHLED CÍRKEVNÍCH ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ, JEJICHŽ ZŘIZOVATELEM JE BISKUPSTVÍ BRNĚNSKÉ

MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola při Biskupském gymnáziu Brno
Barvičova 85, 602 00 Brno, tel. 603 270 223, www.bigy.cz

Mateřská škola Jabula Moravské Budějovice
Komenského 1729, 676 02 Moravské Budějovice, tel. 734 686 237
www.msjabula.cz

ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Křesťanská základní škola Jihlava
Náměstí Svobody 3, 586 01 Jihlava, tel. 567 309 565
www.krestanka.cz

GYMNÁZIA

Biskupské gymnázium Brno a mateřská škola
Barvičova 85, 602 00 Brno tel. 543 429 101, www.bigy.cz

Katolické gymnázium Třebíč
Otmarova 22, 674 01 Třebíč, tel. 561 207 111, www.kgtrebic.cz

STŘEDNÍ ŠKOLY

Střední odborná škola sociální u Matky Boží Jihlava
Fibichova 67, 586 01 Jihlava, tel. 567 303 782,
www.sosmb.ji.cz

DALŠÍ ZAŘÍZENÍ

Církevní domov mládeže Petrinum Brno
Veveří 15, 602 00 Brno, tel. 541 213 064, 602 506 485
www.petrinum.cz

Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna Brno
Veveří 15, 602 00 Brno, tel. 739 450 034, www.kpppb.cz

CENTRUM PRO RODINU A SOCIÁLNÍ PÉČI

Centrum pro rodinu a sociální péči (CRSP) je nezisková organizace, která již od roku 1992 nabízí rodinám programy a služby zaměřené na podporu hodnot manželství a rodiny ve všech fázích vývoje. Zřizovatelem CRSP je Biskupství brněnské.

V rámci své činnosti nabízí CRSP programy a služby pro rodiny, aktivizační službu pro seniory, vzdělávání pro odbornou i širokou veřejnost a poradenství. Cílovými skupinami jsou partneři a snoubenci, manželé, úplné a neúplné rodiny s dětmi, rodiny s hyperaktivními a neklidnými dětmi, pěstounské rodiny, senioři a odborníci (sociální pracovníci, pedagogové, pracovníci s rodinami apod.). V roce 2019 se CRSP podařilo udržet a rozvinout nabídku programů, aktivit a služeb, které i nadále poskytuje ve vysoké kvalitě. Během roku navštívilo programy nebo využilo služeb CRSP celkem 3 835 klientů, tedy bezmála o čtvrtinu více (24 %) než v loňském roce.

V roce 2019 připravilo CRSP ve spolupráci s Biskupstvím brněnským a farností Žďár nad Sázavou v pořadí už 16. diecézní pouť rodin. Akce vyvrcholila mší svatou ve Žďáru nad Sázavou, kterou celebroidl otec biskup Vojtěch Cikrle pro více než tisíc přítomných.

Tradičně se CRSP zapojuje různými akcemi do kampaní „Národní týden manželství“ a „Týdne pro rodinu“. V rámci Národního týdne manželství byl zahájen cyklus osmi setkání na podporu manželství s názvem „Manželské večery“, Týden pro rodinu byl připomenut oslavou Mezinárodního dne pro rodinu, která proběhla 17. května v zázemí Family Pointu v Josefské ulici. Nad oslavou převzal záštitu otec biskup Vojtěch Cikrle.

CRSP nabízí širokou škálu programů, z nichž si mohou rodiny vybrat s ohledem na fázi vývoje, ve které se nacházejí, nebo jaké problémy právě řeší. Nastávající rodiče zde mohou absolvovat kompletní předporodní přípravu, rodiny s malými dětmi mají možnost navštěvovat cvičení rodičů s dětmi, apod.

Dlouhodobě se CRSP věnuje problematice rodin s neklidnými a hyperaktivními dětmi, pro které nabízí setkávání rodičovských skupin a vzdělávání pro rodiče i odborníky. V průběhu roku 2019 těchto programů využilo 144 klientů.

Nedílnou součástí nabídky CRSP jsou také Služby určené pěstounským rodinám, v jejichž rámci je pěstounům poskytována podpora, provázení, vzdělávání, poradenství a respitní péče. Ke konci roku 2019 mělo s CRSP uzavřeno dohodu o výkonu pěstounské péče 42 pěstounských rodin. Vzdělávání a služeb v oblasti náhradní rodinné péči využilo 185 osob.

Jako velmi důležitou vnímá CRSP podporu neúplných rodin s dětmi. V rámci projektu „Na rozcestí“ nabízí všem, kteří procházejí či prošli zátěžovou situací, kterou přináší rozvod, rozchod nebo odchod partnera, pravidelný „Klub sólo rodičů“ s poradenstvím a interaktivní kurz v rozsahu tří setkání zaměřených na fungování rodiny, potřeby dětí a rodičů, komunikaci v rodině atd. Rozvádějící se nebo rozvedení rodiče zde mohou najít podporu a pomoc při zorientování se v nelehké životní situaci. Současně s programem pro rodiče probíhá program pro děti v dětském klubu Klubíčko. V roce 2019 programy pro neúplné rodiny využilo 53 osob.

CRSP ve své činnosti nezapomíná ani na seniory, kterým nabízí pravidelná skupinová setkávání. Skupinová setkání pro seniory probíhají po celý rok a nabízejí příležitost navázat nové společenské kontakty, možnost smysluplně prožít svůj volný čas ve společnosti vrstevníků. V letošním roce se podařilo v rámci rozvoje služeb pro seniory úspěšně zavádět metodu reminiscence neboli práce se vzpomínkami.

CRSP se také snaží propojovat rodiny s dětmi a seniory a podporovat mezigenerační vztahy. Od roku 2012 nabízí úspěšnou službu „Trojlístek - sblížení tří generací®“, která umožňuje partnerství mezi rodinami a náhradními babičkami. V současné době je v Trojlístku 58 aktivních partnerství. Za celou dobu trvání služby bylo propojeno 376 rodin s náhradními babičkami.

CRSP je také poskytovatelem licence služby FAMILY POINT místo pro rodinu®. Family Pointy jsou bezbariérová místa zřizovaná pro potřeby rodin ve veřejném prostoru. V současné době existuje 35 Family Pointů ve městě Brně, 34 Family Pointů v Jihomoravském kraji a dalších 15 v ostatních krajích České republiky. V roce 2019 proběhly oslavy již 10. výročí služby Family Point.

Pastorační činnost v Centru pro rodinu a sociální péči

Důležitým posláním CRSP je pastore a evangelizace. Snoubenci mohou v CRSP absolvovat přípravu na manželství skupinovou nebo individuální formou. Doplnuje se tak pestrá nabídka různých forem přípravy na manželství probíhající v děkanátech nebo v rámci různých náboženských hnutí. Tato příprava nenahrazuje bezprostřední přípravu na svátost manželství s knězem, je její možnou a vhodnou součástí. V roce 2019 byl o přípravu snoubenců opět velký zájem, uskutečnilo se celkem 16 běhů příprav, tedy ještě o tři běhy více než v předchozím roce. Celkem prošlo přípravou na manželství v CRSP 140 snoubeneckých párů (120 formou skupinové přípravy a 20 individuálně).

CRSP ve spolupráci s DCŽM Mamre v Osové Bítýšce koordinuje a lektorsky zajišťuje již čtrnáct let víkendové nebo večerní kurzy partnerství. Ty jsou určeny pro páry, které hledají způsob, jak dobře prožívat období známosti a jak se připravovat na manželství. Pro mladé manžele, kteří neměli svatbu v kostele a nemohli tak využít možnost strukturované přípravy, je nabídkou kurz „Svatba. A co dál?“

V rámci pastorační činnosti CRSP mají již dlouhou tradici duchovní programy pro manžele a také pro rozvedené. Velmi oblíbené jsou „Duchovní obnovy pro manžele“, které pravidelně probíhají v postní a adventní době.

Na jaře pořádané „Manželské večery“ jsou koncipovány jako vzácná příležitost pro manžele „jít na rande“ a věnovat se po osm večerů pouze jeden druhému bez řešení problémů všedního dne.

Od roku 2015 CRSP stabilně nabízí „Duchovní večery pro manžele“ s názvem *Jsmo jedno a není nám to jedno?* - jedná se o velmi oblíbený program, kterého se ročně účastní kolem dvou set osob.

Pro rozvedené a osamělé rodiče nabízí CRSP několik duchovních a formačních setkání - Duchovní setkání pro rozvedené, Diecézní setkání pro rozvedené s názvem *Rozvod a život v církvi* a pravidelná setkání „Začít znovu“ pro rozvedené.

V CRSP se také snaží podporovat rodiče, kteří prožívají ztrátu dítěte, což je v dnešní době stále spíše tabuizované téma. Díky podpoře nadace Renovabis vznikl projekt „Děti nebe“, který zahrnuje především možnost individuálního psychologického poradenství a krizové telefonické pomoci. Projekt „Děti nebe“ byl kromě přímé pomoci rodičům, prožívajícím ztrátu dítěte, zaměřen také na vzdělávání zdravotnického personálu prostřednictvím specializovaného workshopu *Perinatální ztráta – Jak být rodičům oporou a (zároveň) nevyhořet*. Odborného vzdělávání se zúčastnilo 46 zdravotníků.

PÉČE O MLÁDEŽ

Mezi nejvýznamnější akce pro mládež v roce 2019 patřil Ples mládeže, Diecézní setkání mládeže s otcem biskupem Vojtěchem Cikrlem, festival Kefasfest a nový projekt Goodways. Mimo tyto akce se Diecézní centrum mládeže podílelo na organizaci Celostátního setkání animátorů v Chotěboři. Všechny tyto aktivity nabízejí mládeži smysluplné využití volného času, setkání s vrstevníky, nové zážitky nebo osobní rozvoj.

Ples mládeže

Tradiční Ples mládeže proběhl 18. ledna v sále Milosrdných bratří ve Vídeňské ulici. Ples byl zahájen bohoslužbou v kostele sv. Leopolda. K tanci hrála kapela Byznys Time. Účastníci mohli vidět předtančení ve stylu swingu a následně si pod vedením lektorů sami vyzkoušet a naučit se základní kroky swingového tance. Plesu se zúčastnilo přibližně 220 mladých.

Diecézní setkání mládeže s otcem biskupem Vojtěchem

Setkání mládeže se uskutečnilo v sobotu 12. dubna. Před sobotním hlavním programem se mohli mladí zúčastnit pátečního předprogramu v Brně, který začínal mší svatou v katedrále, následovala noční hra v centru města vedená skauty a na závěr hudební pásmo „Popelka Nazaretská“ v podání Bystrcké scholy.

Sobotní hlavní program začínal v 9.00 hodin v katedrále sv. Petra a Pavla, následovala pestrá a lákavá nabídka mnoha dopoledních skupinek na různá témata. Po obědě pokračoval program opět v katedrále, kde otec biskup Vojtěch Cikrle předal certifikáty absolventům animátorského kurzu 2017/2019. Závěrem setkání byla slavnostní pontifikální bohoslužba.

Festival Kefasfest

Křesťanský hudební festival se konal 21. až 23. června v areálu bývalého kláštera Rosa coeli v Dolních Kounicích, pod záštitou otce biskupa Vojtěcha Cikrleho. Mezi hlavní hosty letošního ročníku patřily: Michal Horák, Raego, Pavel Helan a Dominika Gurbalová, Good Work a další. Součástí festivalu byl bohatý doprovodný program. Účastníci si mohli vyrobit vlastní sandály, vyzkoušet si lukostřelbu i airsoft, naučit se stepovat či sjíždět řeku Jihlavu na lodičkách.

Goodways

Nový projekt pro mládež, který spojuje cestování a zážitky s pomocí druhým proběhl premiérově ve dnech 19. až 26. srpna po celé České republice. Závodu se zúčastnilo osm dvojic. Na účastníky čekal týden plný výzev a zážitků. Dvojice měly za úkol navštívit 13 míst, kde je čekaly úkoly, jako například pomoc v charitě, zapojení se při práci s handicapovanými dětmi nebo v aktivitách pro romské děti.

Další akce

Dne 13. února proběhla v kostele sv. Michala na Dominikánském náměstí Valentinská pouť. Hostem pouti byl slovenský kněz Pavol Hudák, který měl pro účastníky připravenou přednášku o budování zdravého partnerského vztahu.

V létě proběhl v Osové Bítýšce první ročník ministrantského tábora, který si pro kluky připravili bohoslovci brněnské diecéze. Na základě nadšených ohlasů je v plánu ministrantský tábor i pro příští rok.

V roce 2019 vydalo Diecézní centrum mládeže další *Studentský diář 2019/2020* s akcemi, které pořádá brněnské biskupství, Diecézní centrum mládeže, Diecézní centrum života mládeže „Mamre“, Vysokoškolské katolické hnutí, popř. další organizace.

PÉČE O SENIORY

Spokojený senior – KLAS z.s.

Od roku 2014 organizace Spokojený senior – KLAS, z.s. (dále jen spolek) přispívá ke zkvalitňování života seniorů, především v jejich přirozeném prostředí, podporuje důstojné a aktivně prožívané stáří, iniciuje budování veřejných služeb pro seniory, často v návaznosti na dobrou praxi v místě. Hlavní činností organizace je zejména společensko-motivační a vzdělávací činnost, práce s dobrovolníky, metodická činnost, tvorba a šíření metodických materiálů a pomůcek, mezigenerační a místní spolupráce.

V roce 2019 spolek realizoval celou řadu vzdělávacích programů pro seniory. Mezi pravidelné aktivity patří kurzy angličtiny v různých stupních pokročilosti, kurzy němčiny, oblíbený trénink paměti, kurz zdravotního cvičení pro seniory a počítačové kurzy pro začátečníky a pokročilé, stále více vyhledávaná výuka práce s tablety. Novinkou roku 2019 byla nabídka Rehabilitačního cvičení pro osoby s umělým kloubem. Pravidelně se stále scházejí tři skupiny KLAS KLUB AKTIVNÍCH SENIORŮ®, z nichž má každá cca 15 členů.

Své stálé místo si našlo také právní a chytré poradenství, které bylo hojně využíváno, stejně jako další unikátní kurz „Mobilní počítačová učebna“. Celkem se konalo pět běhů tohoto kurzu.

Pro vedoucí seniorských skupin či jednotlivce, kteří pečují o osobu v seniorském věku, organizace realizovala jednodenní vzdělávací semináře na téma Zdravotní cvičení, Trénink paměti a Základy práva a Zdravá výživa v seniorském věku. Novinkou byl seminář s tématem Metodika výtvarného tvoření. Tyto kurzy byly realizovány v Brně, dále v Třešti, Kroměříži, Zruči nad Sázavou, Paskově a Svítavách. Proběhl také vzdělávací kurz AKLAS pro nové animátory KLAS v Jihomoravském kraji.

Animátoři a členové (nejen) farních společenství seniorů se setkali v listopadu na Diecézním dni pro seniory. Již stálou činností jsou metodické návštěvy KLAS a farních společenství. V roce 2019 spolek zorganizoval tradiční týdenní pobyt pro prarodiče s vnoučaty (Kuklík, Vysočina).

Unikátním projektem organizace je také program „Posilovna paměti“, který probíhá na území města Brna. Jedná se o trénování paměti pro seniory, kteří trpí mírnou až střední formou Alzheimerovy choroby, stařeckou demencí či jiným typem demence. Program je poskytován individuální (domácí prostředí) a skupinovou formou (prostředí domova pro seniory či domova se zvláštním režimem). V roce 2019 se rozrostl tým certifikovaných lektorů paměti a mohli tak docházet pravidelně do více domácností a domovů.

Akademie třetího věku v Brně

Akademie třetího věku poskytuje příležitost k prohloubení vzdělání svým posluchačům, ale také k diskusi s přednášejícími. Ve spolupráci s Biskupstvím brněnským uspořádala akademie v roce 2019 dva vzdělávací kurzy: Zdraví je dar a Spirituální dimenze člověka. Účast v kurzech není věkově omezena a pravidelně se jí zúčastňuje 250 až 300 posluchačů ze tří moravských diecézí. Mezi nejnavštěvenější patřila přednáška diecézního brněnského biskupa Mons. ThLic. Vojtěcha Cikrleho „Síla modlitby“ a přednáška MUDr. Marie Svatošové zaměřené na problematiku hospice a eutanazie.

HOSPODAŘENÍ SPOLKU KLAS V ROCE 2019

výnosy v Kč	
příjmy od klientů	493 000
dotace	2 121 000
dary	5 000
členské příspěvky	10 000
celkem	2 629 000

náklady v Kč	
materiál	71 000
služby	1 009 000
osobní	1 424 000
ostatní	144 000
celkem	2 648 000

Podrobné informace v samostatné výroční zprávě organizace na <https://spokojenysenior-klas.cz/dokumenty/>

SPECIFICKÉ FORMY PASTORACE

Duchovní služba v nemocnicích a sociálních ústavech

Pastorace nemocných je podle Ježíšova příkladu jednou z priorit církve. Církev doprovází jejich léčení modlitbou a uvědomuje si, že člověk oslabený nemocí potřebuje také podepřít dobrým slovem. V posledních letech se v českém zdravotnictví rozvíjí možnost vstoupit s touto službou partnerským způsobem do zdravotnických týmů. I pro lidi, kteří nevyznávají žádné náboženství, je možnost rozhovoru s nemocničním kaplanem často využívána. Člověk v sobě skrývá hloubku, kterou není možné naplnit jen poznatky současné vědy, a příležitost konfrontovat se s náboženskými tradicemi a zkušenostmi naší kultury je pro něj přínosem.

V brněnské diecézi působí v současné době dvanáct nemocničních kaplanů, mužů i žen, kněží i laiků. Jsou součástí služeb poskytovaných nemocnicí, často v ní mají pracovní úvazek, v některých nemocnicích jsou rovněž součástí paliativních týmů. Patří také ke členům Katolické asociace nemocničních kaplanů, která úzce spolupracuje s nekatolickou Asociací nemocničních kaplanů, pořádá pro své členy vzdělávací semináře a umožňuje vzájemnou výměnu zkušeností.

Nemocniční kaplani se starají o modlitební setkání a bohoslužby v nemocničních kaplích, spolupracují s kněžími a pastory z různých církví, organizují činnost dobrovolníků v duchovní službě, podílejí se na setkáních zaměstnanců jednotlivých klinik s duchovním rozměrem, pracují ve státních mezioborových komisích, které se zabývají nemocemi a stárnutím, a poskytují o své službě svědectví v médiích a na lékařských konferencích.

Nemocniční kaplani pořádali v loňském roce seminář pro dobrovolníky v duchovní službě a další ročník kurzu pro tyto dobrovolníky. Byla rovněž započata jednání s Diecézní charitou Brno o zaštitění této dobrovolnické činnosti. Brněnští kaplani se opět podíleli na organizování pravidelné konference „Zdravotník – křesťan v dnešní nemocnici.“

Duchovní služba ve věznicích

Na území brněnské diecéze se nachází pět věznic – v Brně, Břeclavi, Kuřimi, Rapoticích a Znojmě. Podle současné kategorizace jsou zde zařazeni odsouzení ve vysokém a středním stupni zabezpečení. V Brně je většina lidí v nařízené vazbě, kteří čekají na rozsudek soudu. Každá věznice má svého kaplana, který má na starosti vše, co souvisí s duchovními potřebami odsouzených, příp. zájmu zaměstnanců. Mezi jeho povinnosti patří také koordinace služby dobrovolníků, které do věznic posílají církve a náboženské společnosti se státní registrací.

V brněnské diecézi působili v roce 2019 tři kaplani (jeden kněz a dva trvalí jáhni), a to ve věznici Brno, Kuřim a Rapotice. Do služby dobrovolníků jsou zapojeni: jeden laik v Brně, tři kněží v Břeclavi, tři kněží a jeden trvalý jáhen v Kuřimi, jeden kněz v Rapoticích, dva kněží ve Znojmě.

Podle věznic a daných podmínek využívají duchovní službu 2 až 3% vězňů. Na mimořádných akcích, jako jsou duchovní obnovy, koncerty s duchovní tematikou, apod. je účast vyšší, cca 5 až 10 procent.

CHARITA

Posláním Diecézní charity Brno (DCHB) je služba milosrdné lásky církve bližnímu v nouzi bez ohledu na jeho příslušnost k rase, národnosti, vyznání a politické přesvědčení.

Svoji činnost vykonává DCHB v souladu se čtyřmi základními hodnotami: pravdou, svobodou, spravedlností a láskou.

Každoročně pomáhá DCHB více než 58 tisícům lidí. Především seniorům, nemocným, lidem bez domova, mládeži, matkám s dětmi a rodinám, lidem se zdravotním handicapem, dlouhodobě nezaměstnaným, lidem ohroženým sociálním vyloučením, obětím katastrof, cizincům, nevyléčitelně nemocným a umírajícím pacientům.

Diecézní charita Brno působí na území brněnské diecéze (v Jihomoravském kraji a části Kraje Vysočina). Je tvořena těmito oblastními charitami: Oblastní charita Blansko, Oblastní charita Břeclav, Oblastní charita Hodonín, Oblastní charita Jihlava, Oblastní charita Rajhrad, Oblastní charita Tišnov, Oblastní charita Třebíč, Oblastní charita Znojmo, Oblastní charita Žďár nad Sázavou a Odborem Služby Brno.

Charitní záchranná síť jako návrat ke kořenům

Dlouhodobou vizí DCHB je budování funkčního systému služeb pro potřebné a záchranné sítě pro lidi v nouzi na území Jihomoravského kraje a části Kraje Vysočina. Jedním z klíčových projektů, který vychází z křesťanských kořenů DCHB, je Charitní záchranná síť založená v roce 2017. V roce 2019 pracovala DCHB na rozvoji projektu Charitní záchranné sítě. Tento projekt je určen lidem v nejvyšší nouzi, kteří si sami neumějí nebo nemohou pomoci. Cílem je řešení okamžité nouze nebo ohrožení klienta a zlepšení jeho životní situace. Pokud stav klienta dále vyžaduje péči, navazuje i dlouhodobá a systematická práce a doprovázení. Klienty Charitní záchranné sítě tvoří především lidé, pro které ve stávajícím systému sociálních služeb a jiných institucí neexistuje žádná jiná pomoc. Při aktivitách se vždy důsledně dbá na to, aby Charitní záchranná síť nesuplovala činnost sociálních služeb, které v daném regionu působí, a spočívala skutečně jen v pokrytí toho, co systém nenabízí. Součástí činnosti Charitní záchranné sítě je také aktivní terénní práce, včetně vyhledávání lidí v nouzi. Zaměstnanci proto koordinovaně spolupracují s farnostmi, obcemi, školami, lékaři, úřady práce, sociálními odbory a dalšími poskytovateli pomoci či sociálních služeb. V brněnské diecézi probíhají pravidelná kolegia koordinátorů, kde se řeší současná podoba služby a její další úloha. Od ledna 2019 začala svoji činnost v Telči a okolí Charitní záchranná síť při Oblastní charitě Jihlava. Její činnost vyšla z šetření a aktivního vyhledávání lidí v nouzových a nepříznivých životních situacích. Díky podpoře spolupracujících organizací a občanů navázala Charitní záchranná síť v Telči kontakt s 69 potřebnými, z toho 52 lidí vyžadovalo krátkodobou podporu a 17 lidem pomáhá Charitní záchranná síť dlouhodobě.

Dobrovolnictví a charita

V roce 2019 se DCHB zaměřila také na rozvoj práce s dobrovolníky. Sít' charitních dobrovolnických center DCHB vznikla už v roce 2002. Jejím úkolem je systematicky pracovat s dobrovolníky, kteří se již podílejí nebo budou podílet na činnosti DCHB. V každé oblastní charitě pracuje samostatný koordinátor dobrovolníků, který se dobrovolníkům věnuje a jejichž činnost zaštiťuje hlavní koordinátorka Sítě dobrovolnických center.

Dobrovolníci v jednotlivých oblastech diecéze pomáhají při sbírkových a benefičních akcích. Například při největší Tříkrálové sbírce nebo při stále oblíbenější akci Koláč pro hospic. Do těchto sbírek se v brněnské diecézi v roce 2019 zapojilo dvanáct tisíc šest set šestnáct dobrovolníků. Druhou skupinu tvoří dobrovolníci vysílání do jiných zařízení – například do nemocnic nebo domovů pro seniory. V roce 2019 jich bylo v diecézi dvě stě šest. Poslední skupinou jsou krizoví dobrovolníci, kteří jsou využíváni především v době krize a přírodních katastrof. Těch je v Charitě evidováno 21.

V roce 2019 uspořádala DCHB první veřejné setkání dobrovolníků s názvem DOBROPiknik. Cílem akce byla podpora charitního dobrovolnictví a propagace dobrovolnictví v Jihomoravském kraji. V Brně v Björnsonově sadu se 15. května 2019 sešli dobrovolníci DCHB, její podporovatelé, ale i zájemci o dobrovolnictví. Během chladného počasí byl pro dobrovolníky připraven společenský program zaměřený na sociální i zdravotní oblast.

O dobrovolníky pečuje DCHB také nabídkou vzdělávání, organizací společných setkání a zasláním aktuálního zpravodaje s názvem Dobré zprávy.

Přechod na nové webové stránky

Jednotlivé oblastní charity začaly v roce 2019 využívat nové webové stránky. Cílem přechodu na moderní webové stránky byla podpora jednotné vizuální komunikace a zpřehlednění informací uživatelům. Současné webové stránky naplňují potřeby odborné komunikace a prezentace směrem k partnerům, donátorům a spolupracovníkům. Stránky současně splňují nároky na moderní komunikaci a uživatelský komfort. V roce 2020 naváže druhým krokem nový web celé DCHB.

Finance a hospodaření

Diecézní charita Brno získává finanční prostředky na provoz od dárců, orgánů státní správy a místních samospráv, z církevních sbírek, od nadací a nadačních fondů, z výnosů vlastní činnosti a benefičních akcí pořádaných na podporu Charity. Vybrané projekty také získávají část finančních prostředků z účelových dotací a z příspěvků společenských organizací. DCHB dlouhodobě usiluje o systematickou a profesionální péči o potřebné, která závisí i na stabilním systému financování.

Rok 2019 byl z finančního pohledu pro DCHB zlomový. Důvodem byl vznik schodku při rozdělování finančních prostředků na sociální služby Jihomoravského kraje. Vedení Charity otevřeně komunikovalo potíže i dopad financování na celé sociální služby v kraji.

Podrobné informace v samostatné výroční zprávě
Diecézní charity Brno na <https://dchb.charita.cz/vyrocní-zpravy/>

výnosy v tis. Kč	
vlastní výkony a služby	108 704
tržby za služby od zdravotních pojišťoven	132 776
dotace od ministerstva a Rady vlády	220 629
dotace od krajů	45 767
dotace od obcí	76 869
ostatní dotace	87 496
sbírky, dary	17 837
ostatní	46 422
celkem	736 500

náklady v tis. Kč	
osobní	560 577
ostatní	27 226
spotřeba materiálu a energie	64 896
služby	56 598
odpisy	26 882
celkem	736 179

DIECÉZNÍ CÍRKEVNÍ SOUD

Při Diecézním církevním soudu (DCS) v Brně působilo během roku 2019 sedmdesát pět pracovníků a spolupracovníků. Kromě několika stálých zaměstnanců, kteří pracují v kancelářích soudu, je většina pracovníků externích. V roce 2019 se u Diecézního církevního soudu v Brně projednávalo 161 kauz, v tomto počtu jsou zahrnuta také dvě kanonizační řízení, kdy jedno je již v římské fázi: Služebníci Boží Václav Drbola a Jan Bula, a druhé bylo zahájeno v listopadu: Služebnice Boží Matka Rosa Vůjtěchová.

V roce 2019 vykonávali konzultační činnost u DCS dva konzultori. Konzultační činnost probíhala pravidelně dvakrát týdně a zájem o ni je nadále velký. Jednoznačně se osvědčila praxe rezervace konzultací prostřednictvím rezervačního formuláře, který je dostupný na webové prezentaci cirkevnisoud.biskupstvi.cz. Konzultace v převážné míře navštěvují diecézané z brněnské diecéze, občas konzultaci navštíví také osoby z jiných diecézí. Mnoho konzultací probíhá rovněž prostřednictvím e-mailu či telefonu, jedná se spíše o jednorázové záležitosti, které slouží k základní orientaci v řízení před církevním soudem.

Konzultační činnost je zaměřena zejména na rozpoznávání pochybnosti o platnosti manželství, a dále na pomoc s vyplňováním žádostí o udělení privilegia paulina nebo o udělení dispenze in favorem fidei, popř. jiných žádostí. Trvalou součástí práce konzultorů jsou pastorační rozhovory s osobami, které žijí v neregulérních podmínkách: rozpadlá manželství, civilní manželství, partnerské vztahy, osamělost.

Akademie kanonického práva

Akademie kanonického práva v roce 2019 uspořádala několik vzdělávacích aktivit v souladu se svou činností ve prospěch *salus animarum*. Ve dnech 29. 4. až 1. 5. proběhla ve Vranově u Brna „Konference o manželství a rodině“, na které přednášel Mons. Renzo Bonetti. Tohoto setkání se účastnili studenti Papežského teologického institutu Jana Pavla II. pro studium manželství a rodiny v České republice, kněží brněnské diecéze ve formaci a další zájemci. Obsah přednášeného tématu konference je publikován ve studijních textech: Renzo Bonetti - „Rodina jako velký dar církvi a světu“. Rokem 2019 skončilo tříleté Studium manželství a rodiny pořádané na Papežském teologickém institutu Jana Pavla II. pro vědy o manželství a rodině v Římě.

Ve dnech 8. až 11. září se konalo ve Vranově u Brna již čtvrté „Symposium kanonického práva“. Přítomno bylo přes sto účastníků z České republiky, Slovenska, Polska, a Itálie. Ústředním tématem byl kán. 1095 CIC, který je nejčastějším projednávaným důvodem nullity manželství u církevních soudů. Přednášeli významní odborníci a členové římských dikasterií.

Po ukončení tříletého „Studia aktuálních otázek zasvěceného života“ a velkého zájmu o pokračování ze strany řeholníků, akademie ve spolupráci s Teologickým institutem Claretianum při Lateránské univerzitě v Římě, s podporou Konferencí vyšších představených řeholí v České republice a na Slovensku zahájila 22. listopadu 2019 v Duchovním centru Vranov u Brna Mezinárodní školu řízení institutu zasvěceného života a trvalé formace - Zasvěcený život v exodu církve mezi minulostí a budoucností. Jedná se o devět víkendových formačních setkání rozložených do tří akademických let. Škola je určena pro řeholní představené a jejich blízké spolupracovníky, kteří jsou jim pomocí při řízení institutů.

Zároveň bylo dlouhodobě připravováno studium kanonického práva, které bude zahájeno počátkem roku 2020. Ze všech vzdělávacích aktivit obvykle akademie publikuje odborné texty, které je možné získat na internetových stránkách <https://www.akademiekp.cz>.

KULTURA A PAMÁTKY

Diecézní muzeum

První výstavou, která byla instalována v roce 2019 v Diecézním muzeu, byla výstava Zastavení – Křížová cesta v díle Milivoje Husáka. Tato instalace, stejně jako výstavy Dokonalá jednota – Zobrazování Nejsvětější Trojice ve výtvarném umění; Ryté umění ex libris – Drobná grafika ze sbírek kanovníka Vojtěcha Samce a děkana Josefa Šindara; Skryté poklady depozitáře; Výstava návrhů úpravy liturgického prostoru v katedrále sv. Petra a Pavla v Brně a Obrázky ze života svaté Anežky České – díla studentů Cyrilometodějského gymnázia a Střední odborné školy pedagogické v Brně byly uspořádány v rámci projektu Výstavy v areálu Petrova 2019, který finančně podpořilo statutární město Brno. Výše zmíněné výstavy zhlédlo na devět tisíc návštěvníků, z čehož 3400 osob připadlo na hlavní sezónní výstavu Dokonalá jednota – Zobrazování Nejsvětější Trojice ve výtvarném umění. Mimo jiné zde bylo poprvé veřejnosti prezentováno rané dílo malíře Alfonse Muchy „Trůn Milosti“.

Stálou expozici Vita Christi – Život Kristův navštívilo v letošním roce přibližně tři tisíce osob v organizovaných skupinách i jako jednotlivci, přičemž narůstá zájem turistů o službu Brnopas, do níž je muzeum zapojeno již třetím rokem.

V čase Brněnské muzejní noci, která se konala v sobotu 18. května a již se Diecézní muzeum tradičně účastní, zavítalo na Petrov do stálé expozice i na doprovodný program 1 650 osob.

Diecézní muzeum také realizovalo v letních měsících roku 2019, v němž jsme si připomínali výročí 1150 let od úmrtí sv. Cyrila, vzdělávací program pro děti s názvem Svatí Cyril a Metoděj - chytré písmo a výprava na Velkou Moravu.

Mimořádný zájem byl v uplynulém roce též o patnáct edukačních programů pro děti a seniory, které v průběhu celého roku navštívilo ve sto dvou skupinách 2100 osob. Nejoblíbenějším programem byl adventní program s názvem Advent – připravujeme se na Vánoce.

Ve čtvrtek 7. listopadu byla v prostorách bývalého salonku Diecézního muzea otevřena Galerie současného křesťanského umění s prodejní výstavou, v níž jsou zastoupeni umělci z Brna a okolí – Milivoj Husák, Pavel Hřebíček, Vladimír Matoušek, Jana Ondrušová – Wünschová, Karel Rechlík a Miloš Sláma.

Sobota 23. listopadu byla ve znamení nově vydaného Euro souveniru v podobě bankovky s motivem brněnské katedrály sv. Petra a Pavla, vydané v nákladu deset tisíc kusů. Sběratelé především z Čech a Slovenska zakoupili již v prvním týdnu prodeje 3858 kusů těchto souvenirů.

Do prostor Informačního kontaktního centra zavítalo během roku více než sedm tisíc návštěvníků areálu Petrov, přičemž 1800 bylo ze zahraničí. Celkem tedy pracovníci Diecézního muzea v Brně oslovili svojí činností s důrazem na pastoraaci přibližně 22 750 turistů a návštěvníků areálu Petrov.

Knihovna Biskupství brněnského

Se začátkem nového roku 2019 byly spuštěny nové webové stránky knihovny. Původní web, který byl příliš statický a zastaralý, byl nahrazen novým, s atraktivnějším vzhledem a aktuálními informacemi z knihovny. Informují návštěvníky webu nejen o přednáškách, akcích a dění v knihovně, ale nabízejí také minirecenze na nové knihy, nebo zajímavé tituly k událostem církevního roku a dalším výročím.

V sále sester alžbětinek se v dubnu uskutečnilo setkání a zamyšlení Zdeňka Soviše nad velikonočními událostmi s názvem Týden utrpení Ježíše Krista a poselství Velikonoc. V říjnu byl do knihovny pozván církevní historik Mgr. Josef Mikulášek, Ph.D., který poutavě vyprávěl o životě a díle jezuity Konráda Maria Kubeše.

V druhé polovině roku byla zahájena revize, kontrola a stěhování knihovny Mons. Františka Vorlíčka do rajhradského depozitáře. Tento soubor obsahuje téměř deset tisíc svazků italských, německých či francouzských knih. V průběhu jejich postupného odvozu dojde k přidání náhledů obálek a obsahů do elektronického katalogu, k doplnění informací o autorech a zaslání záznamů do Souborného katalogu Národní knihovny. Italská část knihovního fondu tak bude k vyhledání na stránkách Národní knihovny, náhledem obálek a obsahů čtenář posoudí, zda si knihu vypůjčí přímo nebo požádá o její zaslání formou MVS.

Katalog knihovny se rozrostl o téměř tisíc svazků, kromě darů to byly zakoupené novinky z křesťanských nakladatelství v hodnotě 45 000,- Kč. Výpůjčních služeb využívá 271 čtenářů, kteří si přečetli celkem 6 339 knih. Čtenáři využívají služeb elektronického katalogu, vyhledávání, rezervaci a objednávky knih, nebo prodloužení výpůjční doby.

Diecézní konzervátorské centrum

V roce 2019 pokračovalo Diecézní konzervátorské centrum (DKC) ve své hlavní činnosti, která spočívá v dalším preciznějším zpracovávání evidence, v inventarizaci předmětů, v jejich podrobné specifikaci, v doplňování a upřesňování údajů u jednotlivých předmětů. Tímto způsobem se veškerá data ukládají do informačního systému Diecézního konzervátorského centra. Do konce roku 2019 bylo zpracováno 52 244 nemovitých a movitých kulturních předmětů, které jsou ve vlastnictví či správě farností na území brněnské diecéze. To znamená, že v roce 2019 byla evidence doplněna o 1143 uměleckých předmětů, které byly objeveny buď při revizích anebo při doplňujících evidencích. Do fotografické databáze konzervátorského centra bylo vloženo 16 611 digitálních snímků. Od roku 2012 bylo pořízeno již 177 680 digitálních snímků.

V roce 2019 se dále pokračovalo v postupném převážení nejvíce ohrožených předmětů do depozitáře brněnského biskupství.

Diecézní konzervátorské centrum pomáhá při prezentaci a popularizaci uměleckých církevních předmětů, zajišťuje zapůjčování kulturně hodnotných předmětů na výstavy pořádané jinými subjekty v České republice i v zahraničí. Nejdůležitější spoluprací v roce 2019 byla s Národní galerií při přípravě výstavy „Mikuláš Medek/Nahý v trní“, jednoho z nejvýznamnějších představitelů českého poválečného umění, která se uskuteční v roce 2020. Další výstavou, na které DKC spolupracuje, je výstava „Předehra ke slávě. Raná tvorba Alfonse Muchy 1881-1895“ v termínu od 12. března 2020 do 3. května 2020 v Muzeu Boskovicka. S Muzeem města Brna spolupracovalo DKC při přípravě podkladů pro výstavu o malíři Emilovi Pirchanovi, která se konala v roce 2019 v prostorách Muzea města Brna na Špilberku.

Diecézní konzervátorské centrum spolupracovalo také s Diecézním muzeem při přípravě podkladů pro výstavu „Dokonalá jednota. Zobrazování Nejsvětější Trojice ve výtvarném umění“ a s Národním památkovým ústavem v Telči DKC dlouhodobě spolupracuje při přípravě podkladů pro výzkumný projekt NAKI II - Telč a jezuité, řád a mecenáši, jehož cílem je zpracovat stavební historii a movité vybavení kostelů v Telči.

DKC pokračovalo rovněž ve zprostředkovávání výpůjček potřebných sakrálních předmětů mezi jednotlivými farnostmi a zaštiťuje i dary nevyužívaných sakrálních předmětů pro jiné farnosti. Bylo uzavřeno 41 výpůjčních smluv a 11 darovacích smluv.

V rámci internetového e-shopu, tzv. „Bazaru“, se podařilo vyřešit několik desítek nabídek a poptávek jednotlivých farností týkajících se liturgických předmětů.

Neméně důležitou činností DKC je dohled nad studiem v církevních objektech, včetně povolování fotodokumentace. V průběhu roku 2019 bylo uděleno 23 povolení ke studiu, a protože jednou z podmínek, které musí žadatelé splnit, je předání výsledků své badatelské činnosti v elektronické anebo tiskové podobě, získalo DKC již 124 odborných publikací a elaborátů, ze kterých lze čerpat doplňující odborné informace.

Diecézní archiv

K 31. prosinci 2019 měl archiv ve své péči celkem 471 archivních fondů a sbírek o celkovém rozsahu 1523,31 bm. Přírůstky za rok 2019 činily 8,81 bm. Trvalou pozornost věnuje archiv vyhledávání a soustředování historických dokumentů, které jsou dosud uloženy v nevhodných podmínkách starších církevních budov. V roce 2019 převzal do ústřední spisovny 30 bm písemného materiálu z farních úřadů a osobních písemných pozůstalostí z okruhu osobností života církve.

V roce 2019 se pracovnice archivu podílely na práci historické komise pro přípravu beatifikačního procesu Matky Rosy Vůjtěchové. Archiv se podílel také na práci Vědecké archivní rady a celostátní metodické skupiny pro zpracování fondů vikariátních a děkanských úřadů.

Historické prameny, uložené v rajhradském archivním pracovišti, nacházely bohaté badatelské využití. V archivní studovně bylo zaznamenáno 122 badatelských návštěv, kterým bylo předloženo k nahlédnutí celkem 678 evidenčních jednotek. Převažovali zájemci o dějiny jednotlivých farností či o biografické údaje ke kněžím, kteří v nich v minulosti působili. Častým tématem studia byl i stavebně-historický vývoj památkově chráněných kostelů, far a jiných církevních objektů. Potěšitelné je, že kromě pracovníků Národního památkového ústavu nacházejí cestu do biskupského archivu už také zástupci stavebních firem, připravujících rekonstrukce historických budov. Pro zvýšení badatelského komfortu přistoupil archiv ke zveřejnění archivních pomůcek inventarizovaných fondů na webových stránkách Biskupství brněnského. Pro potřeby úřadů nebo soukromých zájemců pracovnice archivu vypracovaly na šedesát rešerší a zodpověděly více než dvě stě běžných badatelských dotazů.

V roce 2019 završil Diecézní archiv deset let svého trvání – připomínkou tohoto malého výročí byla lehce bilanční komorní výstava, instalovaná v prostorách archivu v letních měsících. Činnost archivu byla také náplní dvou přednášek, určených pro odbornou veřejnost – základní seznámení s církevním archivem bylo cílem příspěvku pro studenty archivnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, na zkušenosti ze spolupráce diecézního archivu se státními archivy se pak zaměřil příspěvek přednesený na 18. celostátní archivní konferenci v Plzni. Pro Akademii třetího věku a její kurz Spirituální dimenze člověka připravil archiv přednášku o augustiniánech a jejich působení v Brně. Omezování výuky náboženství v Československu za totality se pak stalo tématem vystoupení zástupkyně archivu na mezinárodní vědecké konferenci Spoutané církve, konané v Olomouci. Výsledky studia historických pramenů ke kapličkám v Mladoňovicích, jež archiv prováděl, byly otištěny v publikaci, kterou vydala obec Mladoňovice k výročí sedmi set let svého trvání.

Středisko pro liturgickou hudbu

Hlavními body činnosti Střediska pro liturgickou hudbu (SLH) je péče o varhany a zvony v diecézi, povolování a dohled nad pořádáním koncertů duchovní hudby, které se konají v kostelích na území diecéze, spolupráce s kulturními institucemi, práce na hudebně-liturgických dokumentech a skladatelská činnost.

Varhany

V loňském roce uskutečnil diecézní organolog čtyřicet tři výjezdy k nástrojům v kostelích i varhanářských dílnách, prohlédl celkem 26 nástrojů. Varhanářské práce, které se nejčastěji provádějí a hodnotí, jsou spíše drobné až středně náročné povahy, nejvíce čistící, ladící a seřizovací. Dlouhodobě se však plánují i opravy či přestavby zásadnějšího rázu, do popředí se opět dostává restaurování historicky i řemeslně hodnotných varhan.

Z nejzajímavějších loňských dokončených prací je možno zmínit následující:

Štítary: Jednomanuálový nástroj znojenských varhanářů Reinolda a Latzla z druhé poloviny 19. století byl restaurátorskou cestou opraven a byla navrácena původní rejstříková dispozice. Ač se jedná o jednomanuálový stroj s pedálem situovaný do zábradlí kůru, mají tyto varhany celkem 14 rejstříků, a skýtají tak velice širokou paletu zvukových barev. Prostor v nástroji samotném byl těmito varhanáři důmyslně využit.

Zvony

Diecézní kampanolog v roce 2019 realizoval tři kampanologické projekty. Mezi ně patří i zhotovení zvonohry pro nově vznikající kostel v Brně-Lesnė. Tato práce je v současnosti v kolaudačním procesu.

Koncerty

V roce 2019 prošlo agendou SLH celkem 277 žádostí o povolení koncertu. Mezi nejobjemnější a programově nejkomplicovanější měsíce patří tradičně listopad a prosinec – období adventu a Vánoc, a pak také březen, duben – doba postní a Velikonoce.

SLH úzce spolupracuje s dramaturgy festivalů sídlících na území diecéze, které ke konání svých projektů využívají chrámové prostory. Mezi nejvýznamnější patří:

Velikonoční festival duchovní hudby

Concentus Moraviae

Brněnský varhanní festival

Bachův varhanní podzim

Moravský podzim.

Repertoár koncertů nepořádaných festivaly, čili jednotlivé koncerty pořádané farnostmi a prováděné spíše jednotlivci, menšími ansámblly a neprofesionálními chrámovými sbory je spíše ustálený; různorodost se objevuje u mladších uskupení, která hledají mnohdy nové cesty a neoposlouchaný repertoár. Zvláštní úsek tvoří nejrůznější hudební skupiny hrající autorský repertoár svých členů, popř. vedoucích.

Koncerty pořádané městy a obcemi ležícími na území diecéze mívají spíše komornější podobu. Zpravidla se jedná o umělecká dueta, tria, kvartety, vokální i instrumentální, která mají svůj repertoár poměrně stabilní a nenabízejí tak mnohdy programy koncertů „na klíč“ (čili speciálně pro některou konkrétní slavnost či liturgickou dobu). I s těmito uskupeními se velmi často vede dialog nad nabízenými programy, aby co nejlépe odpovídaly potřebám všech zúčastněných stran a přitom se nestavěly do protikladu smyslu směrnic pro konání koncertů v kostelích. I proto je zde velký prostor pro edukaci jednotlivých interpretů a jejich hudebních obzorů.

Liturgicko-hudební dokumenty

Vedoucí SLH je v současné době jmenovaný do presidia mezinárodní studijní společnosti *Universa Laus* (dále UL) a zároveň i jediným Čechem, který je jejím členem. Tato společnost byla založena v roce 1956 a snaží se o praktické začleňování závěrů II. Vatikánského koncilu do hudebně-liturgické praxe. Každoročně se koná jeden kongres (s hudebně-vědnou, hudebně-liturgickou, a hudebně-praktickou náplní), který rozebírá a pracuje na zkvalitňování liturgické hudby, zejména ve vztahu ke slavicímu společenství věřících. V roce 2019 se kongres konal v Německém Schönenbergu u Ellwangenu, jeho náplní bylo pokračování v tématu "*Actuosa partitipatio*" a jeho chápání, praxe a liturgická hudba dnes.

CESTOVNÍ RUCH A CÍRKEVNÍ TURISTIKA

Církevní turistika prezentuje křesťanské církevní památky, poutní místa a další zajímavosti, které mají křesťanskou víru jako společného jmenovatele. Zároveň představuje nové možnosti využití církevních objektů a propojuje křesťanské církevní památky s ostatními doprovodnými aktivitami, přispívajícími k obnově duchovních, duševních i fyzických sil. Koncepce projektu reaguje na poselství Papežské rady pro pastorační migrace a lidí mimo domov, které uvádí, že existuje mnoho farností, které v turistických destinacích vítají návštěvníky, nabízejí jim liturgická, vzdělávací a kulturní setkání s nadějí, že čas dovolené „prospěje jejich lidskému i duchovnímu růstu, a v pevném přesvědčení, že ani během volna nemůžeme zapomenout na Boha, který nikdy nezapomíná na nás. Za tímto účelem se farnosti snaží rozvinout přátelskou pastorační, která jim umožňuje uvítat příchozí v duchu otevřenosti a bratrství a ukázat jim živé a přívětivé společenství.“

Projekt Církevní turistika je podporou pro farnosti a sbory křesťanských církví, které jsou členy nebo přidruženými členy Ekumenické rady církví České republiky a dává jim příležitost „představit své umění, tradice, dějiny i mravní a duchovní hodnoty a především dosvědčit svou víru, která tvoří základ všech těchto věcí a dává jim smysl.“

Církevní turistika navazuje na úspěšné projekty Noc kostelů a Křesťanské Vánoce. Jednotný vizuální styl propojuje jednotlivé aktivity církevní turistiky, prezentuje je navenek, a tak zdůrazňuje a posiluje povědomí veřejnosti o nabídce církevní turistiky. Práce oddělení Cestovního ruchu a církevní turistiky je velmi pestrá a sahá od vývoje webových stránek, přes vytipování neobsazených far a objektů vhodných pro využití v turismu, vzdělávání pracovníků v církevním cestovním ruchu, vydávání propagačních tiskovin, až po marketingové aktivity.

V roce 2019 pokračovala realizace projektu Přeshraniční církevní turistika, v rámci projektu Fond malých projektů, Program „Interreg V-A Rakousko – Česká republika“. Cílem projektu je propojení aktivit církevního cestovního ruchu na území brněnské diecéze a Diecéze St. Pölten. V rámci projektu byly územně rozšířeny internetové stránky cirkevneturistika.cz a byla zpracována jejich jazyková mutace. Projektoví partneři spolupracovali na přípravě a realizaci vzdělávacího kurzu pro průvodce v církevních památkách. Kurzu se zúčastnilo sedmdesát sedm dobrovolníků, kteří absolvovali odborné přednášky a exkurzi v Rakousku.

Církevní turistika se účastnila lednového veletrhu cestovního ruchu Regiontour 2019 na brněnském výstavišti. Stánek Církevní turistiky nově prezentoval i rakouské církevní památky partnerské Diecéze St. Pölten. Největší zájem byl o nové brožury „Duchovní zastavení“, které přibližují právě české a rakouské duchovní dominanty. Na stánku byli již tradičně přítomni i řeholníci a kněží, kteří hovořili s příchozími o nabídkách církevní a klášterní turistiky a návštěvníci neváhali využít jejich přítomnosti i k duchovnímu rozhovoru. Veletržní stánek navštívilo během čtyř dní několik tisíc návštěvníků, což ukazuje, že církevní a klášterní turistika se stává nedílnou součástí nabídky v oblasti cestovního ruchu.

INTERNETOVÉ PREZENTACE

Biskupství brněnské provozuje internetový portál, který je určen nejširší veřejnosti a obsahuje internetové prezentace www.nockostelu.cz, www.cirkevniTuristika.cz, www.ibohoslužby.cz, www.krestanskevanoce.cz. Informace na tomto portále jsou propojeny v jedné databázi a průběžně aktualizovány přímo z farností a sborů. Návštěvnost portálu je téměř půl milionu návštěv ročně.

www.CirkevniTuristika.cz

Církevní turistika nabízí na svých stránkách přehled poutních míst a církevních památek i zajímavostí a propojuje křesťanské církevní památky s ostatními doprovodnými aktivitami, které přispívají k obnově duchovních, duševních i fyzických sil. Stránky jsou přizpůsobeny pro všechna mobilní zařízení a nabízejí podrobné vyhledávání podle zvolených kategorií. Je zde prezentováno více než

pět set objektů napříč Českou republikou. Jedná se především o poutní místa, případně fary a kláštery nabízející možnost ubytování, a také některá další zajímavá místa a církevní památky jako např. muzea, krypty, věže nebo jiné křesťanské památky. Nově jsou stránky rozšířeny o území rakouské Diecéze St. Pölten, která rovněž prezentuje poutní místa a církevní zajímavosti.

www.iBohosluzby.cz

Aplikace umožňuje hledání kostela, sboru či modlitebny dle jeho názvu, názvu obce nebo části obce. Na stránce s informacemi o kostele je kromě přehledu bohoslužeb k dispozici seznam nejbližších kostelů, zařazení kostela, sboru či modlitebny k příslušné církvi, mapa okolí kostela, textové a obrazové informace o kostele, kontaktní údaje, GPS souřadnice a případně odkaz na webové stránky farnosti či sboru. Funkce podrobného hledání nabízí vyhledání časů nejbližších bohoslužeb dle času a místa a filtrování dle zadané církve. Aplikaci doplňuje v příslušných liturgických obdobích aktuální přehled vánočních a velikonočních bohoslužeb. Ve formě aplikace je služba ke stažení pro mobilní zařízení.

www.nockostelu.cz

Internetová stránka www.nockostelu.cz, která prošla redesignem, slouží návštěvníkům Noci kostelů. Svůj program Noci kostelů zde každoročně prezentuje více než 1 400 kostelů a modliteben. K dispozici jsou také informace o kostele, časy bohoslužeb, možnost naplánovat si návštěvy programů pomocí aplikace Moje Noc kostelů či zobrazování nejbližších deseti kostelů, ve kterých probíhá program Noci kostelů.

www.KrestanskeVanoce.cz

Základní myšlenkou internetové prezentace www.KrestanskeVanoce.cz je přiblížit co nejširší veřejnosti duchovní poselství křesťanských Vánoc a formou internetového přehledu adventních a vánočních programů prezentovat možnost navštívit betlémy, vánoční bohoslužby a tematické programy, které nabízejí během adventní a vánoční doby křesťanské farnosti a sbory.

Další internetové prezentace

mladez.biskupstvi.cz

Rozcestník webových stránek určených mládeži v brněnské diecézi aneb všechny důležité odkazy nejen pro mladé na jednom místě.

www.kefasfest.cz

Křesťanský festival pro mládež s bohatým programem plným hudby, sportovních aktivit a kreativních workshopů. Festival se odehrává v nádherném areálu bývalého kláštera Rosa coeli v Dolních Kounicích, který mu dodává jedinečnou atmosféru. V různorodosti hudebních a divadelních žánrů festival představí moderní křesťanskou kulturu a její radostné poselství.

www.goodways.cz

Letní závod pro mladé plný zážitků, výzev a dobrodružství. Goodways spojuje cestování a objevování nových míst se službou a pomocí druhým. Na soutěžní dvojice čeká řada úkolů po celé České republice, které je přimějí vystoupit ze své komfortní zóny, zažít nové věci, přiložit ruku k dílu a věnovat svůj čas druhým.

Mládež brněnské diecéze na sociálních sítích:

Instagram: @dcm.brno @dczm.mamre

Facebook: @dcnbrno @dczm.mamre @kefasfest @goodwayscz

<https://kanonizace.biskupstvi.cz>

Internetové stránky Kanonizačního řízení Služebníků Božích P. Jana Buly a P. Václava Drboly informují o jejich beatifikačním procesu. Oba kněží brněnské diecéze byli nezákonně popraveni ve spojitosti s tzv. babickou kauzou v padesátých letech minulého století. Web nabízí stručné informace o jejich životních osudech a o postupu beatifikačního řízení. Součástí je také fotogalerie tvořená dobovými snímky a fotografiemi z akcí pořádaných v souvislosti s probíhající kauzou. Vzhledem k zaznamenanému zájmu ze zahraniční mají stránky také anglickou, italskou, německou, polskou a španělskou mutaci.

www.bioetika.cz

Internetové stránky Bioetika.cz jsou dnes využívány především pro kontakt s posluchači brněnské Akademie třetího věku a pro informaci o aktivitách Institutu pro odpovědné rodičovství.

www.vezmiacti.cz

Prostřednictvím těchto webových stránek realizuje Pastorační středisko diecézní biblický program „Vezmi a čti“. Jeho součástí je projekt „Týden s Božím slovem“, tříletý cyklus nedělních liturgických čtení, jejich výkladů a tematických doprovodných textů. Stránky mohou být využity jako příprava k bohoslužbě slova pro jednotlivé neděle a pro podporu četby Bible.

www.spokojenysenior-klas.cz

Náplní těchto webových stránek je přispívat ke zkvalitňování života seniorů, především v jejich přirozeném prostředí, podporovat důstojné a aktivně prožívané stáří, iniciovat budování veřejných služeb pro seniory v návaznosti na dobrou praxi a na registrované sociální služby v daném městě.

Aktivity pastoračních a vzdělávacích center Biskupství brněnského jsou prezentovány na samostatných webových stránkách (viz str. 71) - „Základní kontakty“.

STAVEBNÍ AKCE

Stavební oddělení Biskupství brněnského se zaměřuje na přípravu a realizaci staveb, včetně památek, které jsou ve vlastnictví biskupství nebo farností brněnské diecéze.

Stavební oddělení jedná s příslušnými orgány ve stavebních činnostech, dotacích a veřejných zakázkách. Zajišťuje styk s orgány státní správy a samosprávy, s ostatními úřady a institucemi ve stavební a památkové sféře. Provádí kontroly a odborné konzultace při kontrole cenových nabídek, rozpočtů, veřejných zakázek a projektů. Věnuje se přípravě a administraci žádostí o dotace, u některých akcí i projekční činnosti a též zabezpečuje technický dozor investora. Přímo v terénu ve farnostech brněnské diecéze působí patnáct techniků, kteří se věnují stavbám v rámci jednoho nebo dvou děkanství.

V roce 2019 se stavební oddělení podílelo na realizaci 261 stavebních oprav za 196,8 mil. Kč, z toho se podařilo pokrýt téměř 89 mil. Kč z dotací, nadačních příspěvků a darů.

Výběr stavebních akcí v roce 2019

Revitalizace a zpřístupnění zahrad – NKP Petrov

I. etapa krovu, průčelí a schodiště kostela sv. Kateřiny ve Vranově

Stavební úpravy fary v Lipovci - Komunitní centrum Lipovec

Restaurování hlavního oltáře v kostele sv. Michaela archanděla ve Vískách u Letovic

Novostavba kostela bl. Marie Restituty – Brno-Lesná

Zajištění havárie věže kostela sv. Maří Magdalény v Brně

Otluk vlhkých omítek a statika Kostel Nejsvětější Trojice ve Strážovicích, farnost Želetice

II. etapa opravy střechy kostela sv. Ondřeje v Popicích u Hustopečí

I. etapa opravy střechy, severní část - kostel sv. Ignáce v Jihlavě

Oprava střechy, sanace vlhkosti kostela sv. Michaela v Dolních Věstonicích

Oprava fasády kostela Nejsvětější Trojice v Žatčanech

Restaurování hlavního oltáře z kostela Narození Panny Marie v Kostnících – Hájku.

Celková obnova kostela sv. Markéty v Jaroměřicích nad Rokytnou, perly Vysočiny - IROP

Restaurování křížové cesty kostela Povýšení sv. Kříže v Trstěnicích

III. etapa opravy krovu a střechy fary v Mikulovicích

I. etapa opravy střechy a stropu prelatury v Ostrovačicích

Oprava podlahy půdy nad klenbou v kostele Vzkříšení Páně
ve Slavkově u Brna

I. etapa opravy střechy na faře v Urbanově

I. etapa opravy střechy kostela sv. Cecílie v Lipůvce

Obnova kostela Nanebevzetí Panny Marie
v areálu kláštera Porta Coeli v Předklášteří

Obnova střechy věže kostela Všem Svatých v Mohelně

Oprava fasády fary v Tasově

II. etapa opravy střechy fary v Lubnici

Restaurování sanktuária v kostele sv. Mikuláše ve Znojmě

Oprava střechy kostela sv. Šimona a Judy ve Strážku

Zdroje financování v roce 2018 - dotace	v mil. Kč
Evropská unie	15
Státní zemědělský investiční fond / Státní fond životního prostředí	0,3
Ministerstvo kultury	35,6
Kraje	11,6
Obce	22,8
Dary, nadace, jiné příspěvky	3,6
Celkem	89

FOND NA PODPORU KNĚŽÍ A PASTORACE BRNĚNSKÉ DIECÉZE

V roce 2019 se velká rodina malých dárců rozrostla o dalších 2 173 donátorů a jejich celkový počet se téměř zdvojnásobil na 5041 členů. Dynamický nárůst počtu donátorů se promítl i do celkové výše jejich darů, které činily 10,1 mil. Kč. K těmto darům je nutné přičíst i výnos sbírky na účely fondu z 22. 9. 2019 ve výši 4,4 mil. Kč. Farnosti a kapituly brněnské diecéze se podílely na celkových příjmech fondu 26,9 mil. Kč. částkou 12,4 mil. Kč.

Nejvyšším a prioritním výdajem fondu byl příspěvek na mzdy kněží ve výši 20 milionů korun, což představuje 22 % z celkových mzdových nákladů. Dalším výdajem byl příspěvek na zajištění služeb farnostem (účetní a stavební technici) ve výši pět milionů korun. Částkou sto tisíc korun byl podpořen projekt Diecézního katechetického centra „Vstupy do škol”.

Činnost fondu je možné sledovat na facebookovém profilu PULSu a na internetové prezentaci www.donator.cz. Zde mohou návštěvníci kromě základních informací o fondu sledovat také on-line výši všech darů i rostoucí počet donátorů.

Jedním z projevů vděčnosti dárcům je pravidelná mše za všechny donátory a na jejich úmysly. Slavení mše svaté muselo být v roce 2019 z technických důvodů přesunuto do kapucínského kostela v Brně.

PULS

Fond na podporu kněží a pastorační brněnské diecéze

velká **RODINA**
malých **DÁRCŮ**

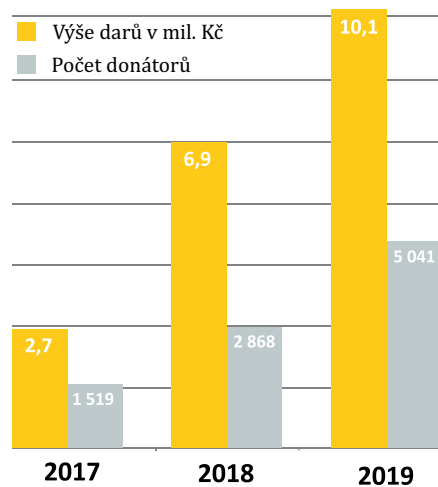
Rozpočet a hospodaření fondu

Příjmy v Kč	Rozpočet	Skutečnost
Převod zůstatku - 1. 1. 2019	---	7 885 563
Příjmy	25 100 000	26 851 541
Celkem	25 100 000	34 737 104

Výdaje v Kč	Rozpočet	Skutečnost
Příspěvek na mzdy duchovních	20 000 000	20 000 000
Technická a ekonomická agenda farností	5 000 000	5 000 000
Vstupy do škol	100 000	100 000
Celkem	25 100 000	25 100 000

Zůstatek v Kč - 31. 12. 2019	9 637 104
-------------------------------------	------------------

POČTY DONÁTORŮ A VÝŠE DARŮ

HOSPODAŘENÍ BRNĚNSKÉ DIECÉZE

Hlavním zdrojem výnosů Biskupství brněnského byl příspěvek státu dle § 17 zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi, ve výši 124,1 mil. Kč.

Věřící a dobrodinci se sbírkami a dary podíleli na celkových výnosech brněnské diecéze ve výši 33,8 %, tj. 222,5 mil. Kč.

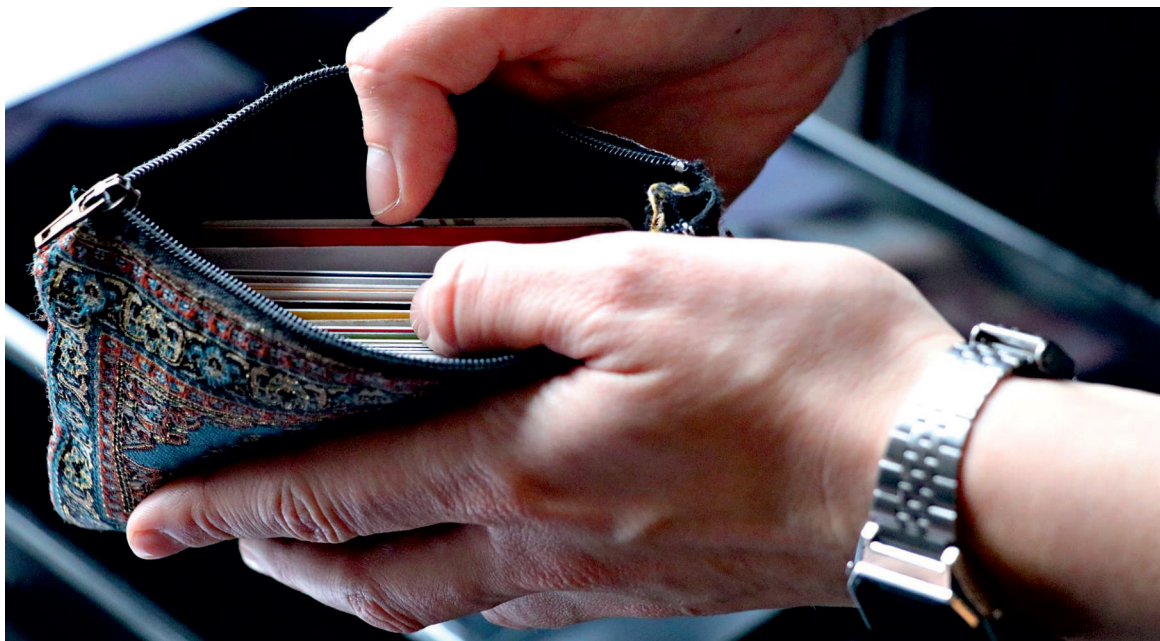
Výnosy z hospodaření s majetkem a z ostatních hospodářských činností biskupství, kapitul a farností byly ve výši 16,8 %, tj. 110,8 mil. Kč. Dotace z veřejných rozpočtů byly ve výši 13,1 %, tj. 86,6 mil. Kč.

Nejvyšší položkou v nákladech Biskupství brněnského byly výdaje na mzdy a sociální a zdravotní pojištění, které činily 148,5 mil. Kč; nejvyšší položkou v nákladech farností byly opravy movitého a nemovitého majetku ve výši 141,8 mil. Kč.

Výnosy v Kč	245 428 000	413 616 000
Tržby za vlastní výroby	16 877 000	
Tržby z prodeje služeb	29 605 000	56 938 000
Tržby za prodané zboží	7 368 000	
Změna stavu zásob	279 000	29 000
Aktivace vnitroorganizačních služeb	70 000	18 000
Úroky	8 068 000	602 000
Kurové zisky	15 000	2 000
Zúčtován Fondu na podporu kněží a pastorační brněnské diecéze	25 100 000	
Zúčtování fondů - ostatní	5 139 000	18 680 000
Ostatní výnosy včetně sbírek	9 946 000	156 441 000
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	862 000	50 123 000
Tržby z prodeje materiálu	69 000	11 000
Příspěvek na podporu činnosti	124 053 000	
Dary	13 797 000	48 381 000
Provozní dotace	4 180 000	82 391 000
Náklady v Kč	246 952 000	389 279 000
Spotřeba materiálu, energie a neskladovaných dodávek	5 895 000	69 599 000
Prodané zboží	6 753 000	869 000
Opravy a udržování	17 018 000	141 812 000
Cestovné	941 000	151 000
Reprezentace	235 000	294 000
Ostatní služby	20 559 000	19 828 000
Mzdové náklady	111 638 000	7 831 000
Zákonné sociální pojištění	36 893 000	1 020 000
Zákonné sociální náklady	460 000	58 000
Ostatní sociální náklady	5 014 000	32 000
Daně a poplatky	9 280 000	6 271 000
Kurové ztráty	88 000	2 000
Dary	11 404 000	55 861 000
Ostatní náklady	3 421 000	5 921 000
Odpisy dlouhodobého majetku	19 865 000	28 220 000
Prodaný dlouhodobý majetek	455 000	50 938 000
Opravné položky	-2 982 000	6 000
Členské příspěvky	15 000	566 000
Výsledek hospodaření v Kč	-1 524 000	24 337 000

DIECÉZNÍ SBÍRKY V KČ

sbírka	v Kč
haléř sv. Petra	3 799 487
Boží hrob	532 118
na charitativní účely	3 009 108
na bohoslovce	3 038 388
na misie	4 984 071
na církevní školství	3 089 315
na pomoc křesťanům na Blízkém východě	4 383 190
Celkem	22 835 677

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji Vám všem, kteří žijete a pracujete na území brněnské diecéze, za Vaši službu i za modlitby, za nezištnou pomoc ve farnostech.

Děkuji kněžím a jáhnům za jejich obětavou službu pro Boha na místě, kam byli povoláni.

Děkuji za podporu činnosti a aktivit místní církve všem dárcům, sponzorům a dobrodincům.

Děkuji všem donátorům Fondu PULS na podporu kněží a pastorače v brněnské diecézi.

Děkuji všem za snahu o příkladný křesťanský život, za modlitby a oběti.

V modlitbě provází

+ Vojtěch Cikrle
diecézí biskup brněnský

ZÁKLADNÍ KONTAKTY

Biskupství brněnské
Petrov 8, 601 43 Brno
Tel.: +420 533 033 111
Fax: +420 543 237 042
e-mail: brno@biskupstvi.cz
<https://www.biskupstvi.cz>

Pastorační středisko brněnské diecéze
Petrov 5
602 00 Brno
Tel.: +420 533 033 136
e-mail: pastoracnistredisko@biskupstvi.cz
<https://pastorace.biskupstvi.cz>

Diecézní katechetické centrum
Petrov 5
602 00 Brno
Tel.: +420 533 033 127
e-mail: kc.brno@biskupstvi.cz
<https://kc.biskupstvi.cz>

Centrum pro rodinu a sociální péči
Biskupská 7
602 00 Brno
Tel.: +420 542 217 464
e-mail: info@crsp.cz
<http://www.crsp.cz>

Manželská a rodinná poradna Bethesda
Starobrněnská 7
602 00 Brno
tel.: +420 542 214 547, +420 542 212 430
e-mail: bethesda@volny.cz

Diecézní centrum mládeže
Petrov 5
602 00 Brno
Tel.: +420 533 033 129
e-mail: dcm.brno@biskupstvi.cz
<https://mladez.biskupstvi.cz>

Diecézní centrum života mládeže Mamre
594 53 Osová Bítýška 1
Tel.: +420 777 632 595
e-mail: dcm.bityska@biskupstvi.cz
<https://mladez.biskupstvi.cz>

Diecézní církevní soud
Petrov 4
602 00 Brno
Tel.: +420 233 033 213
e-mail: cirkevnisoud.brno@biskupstvi.cz
<https://cirkevnisoud.biskupstvi.cz>

Diecézní muzeum
Petrov 1
602 00 Brno
Tel.: +420 731 404 000
e-mail: muzeum@biskupstvi.cz
<https://www.dieceznimuzeum.cz>

Knihovna Biskupství brněnského
Kamenná 36
639 00 Brno
Tel.: +420 543 331 406
e-mail: knihovna@biskupstvi.cz
<https://knihovna.biskupstvi.cz>

Diecézní archiv
Odbojářů 803
664 61 Rajhrad
Tel.: +420 530 506 873
e-mail: archiv.brno@biskupstvi.cz
<https://archiv.biskupstvi.cz>

Středisko pro liturgickou hudbu
Smetanova 14
602 00 Brno
Tel.: +420 549 251 008
e-mail: slh@biskupstvi.cz
<https://www.biskupstvi.cz/slh>

Diecézní charita Brno
tř. Kpt. Jaroše 9
602 00 Brno
Tel.: +420 545 426 610
e-mail: dchbrno@charita.cz
<http://www.dchb.charita.cz>

Biskupství brněnské

Výroční zpráva 2019

Fotografie na titulní straně: P. ICLic. Mgr. Jan Nekuda

Další fotografie: Vít Kobza, Jan Komenda, archiv Biskupství brněnského,
archivy jednotlivých středisek a center, Člověk a víra, Pixabay

Editor: Martina Jandlová

Texty: Kolektiv autorů jednotlivých center a organizací

Grafické zpracování: Petra Dolíhalová

Neprošlo jazykovou úpravou

V roce 2020

Vydalo © Biskupství brněnské

Petrov 8

CZ – 601 43 Brno